

Francuska 10 FF, SAD 2 US \$, Švajcarska 3 Sfr, Austrija 25 Asch, Švedska 10 Skr

BUG KASIDI I KID

50

BROJ
CENA 70 DIN

PAKLENI
OBRUČ

SR Nemačka 3.5 DM

**BUTCH CASSIDY AND
THE SUNDANCE KID**

SERIJA
BUČ KASIDI I SANDENS KID

Teks Gordon
PAKLENI OBRUČ

L EPIZODA

Lektor:
Milorad Stevanović

Recenzija:
Borivoje Lošić

Korektura:
Dušica Dragičević

© by Bones and DENPRESS

PONY-WEST — BUČ KASIDI I KID — VANREDNO IZDA-
NJE BROJ 50 — OKTOBAR 1985. Cena 70 dinara. Izdaje
NIRO »Dečje novine«, 32300 Gornji Milanovac, Tihomira Ma-
tijevića 4. Glavni i odgovorni urednik: Mirjana Šterijevski.
Urednik: Borivoje Lošić. Izdavački savet: Anđelka Milojković
(predsednik), Milica Bogojević, Ljiljana Jeremić, Vera Smre-
kić, Anđelko Vidosavljević, Dragica Mićović, Miroslav Joko-
vić, Miladin Marković, Krste Zlatevski, Nada Maksimović,
Ružica Vukašinović, Vesna Jelesijević, Gojko Štulović, Sve-
tlana Mijatović. Telefoni: (032) 711-549 uredništvo i 714-250
prodaja. Telex: 13731. Broj tekućeg računa kod SDK u Gor-
njem Milanovcu: 61320-603-1263. Devizni račun kod Beobanke
u Beogradu: 60811-620-16-101-257300-03292. Štampa: »Litopa-
pir« — Čačak.

Teks Gardon

PAKLENI OBRUČ

Voz »Union Pacifika« brektao je savlađujući uspone Plavih planina koje su se pružale od severa Oregona sve do južnih granica Ajdaha. Za neupućene posmatrača bila je to najobičnija kompozicija od sedam putničkih i jednog poštanskog vagona. Ipak, jedan putnički vagon nije bio kao ostali. Šaloni na njegovim prozorima neprekidno su bili spušteni i u njega niko nije ulazio na usputnim stanicama od Bejkera, u Oregonu, sve do Naipe, u Ajdahu. Tek tamo njegovi putnici, četvorica visokih snažno građenih muškaraca ozbiljnih lica, napustiše vagon. Pošto su se kratko pozdravili sa novim sebi sličnim putnicima, nestadoše u staničnoj zgradi.

Iako su se trudili da ne privuku ničiju pažnju, novi putnici nisu promakli paru svetloplavih očiju koje su lukavo sijale u senci šešira neuobičajeno malog oboda za ukus pravih zapadnjaka.

Buč Kasidi saznao je još pre nekoliko dana od svog čoveka u Oregonu za veliku novčanu pošiljku koju je bankar Ted Elzner prenosio u svoju novootvorenu banku u Twin Folzu, u državi Ajdaho.

Pošto je uvek voleo da detaljno isplanira svaki posao, poznati odmetnik stigao je još juče u Naipu da sačeka voz i proveriti obaveštenje koje je dobio.

Dok su ostali putnici ulazili i izlazili iz vagona, on je pažljivo osmatrao petoricu

pratilaca kako se jedan za drugim penju u vagon i zauzimaju svoja mesta. Poslednji od njih, prosed mršavko dugih gustih brkova, pope se na platformu, ali ne uđe odmah. Dugo je naoko nezainteresovano, posmatrao metež na stanicima, ali se njegov pogled ni na jednom prolazniku nije dugo zadržavao. Da je mogao da zaviri i iza gomile sanduka naređanih tek kojih desetak metara od lokomotive, verovatno bi ugledao Buča. Na veliku odmetnikovu sreću, iskusni oružani pratilac to nije uspeo.

Kad konačno kondukter po treći put pozva putnike da zauzmu mesta i kada lokomotiva, ispuštajući veliki oblak pare, zazvižda označavajući polazak, Buč Kasidi šmugnu sakriven oblakom pare i okači se na papuču prvog vagona.

Gotovo se sudario sa kondukterom, koji se popeo tek koji trenutak ranije.

— Polako, prijatelju — reče sedokosi kondukter. — Eh, vi mladi uvek nekud žurite, a stalno stižete u poslednji čas.

Kasidi se nasmeši, odahnu i reče:

— Izvinite, zaista nije moja krivica... Sa ženama čovek nikada nije načisto. Jedva sam

uspeo da joj pobegnem — počeo da izmišlja.

Kondukter mu zaverenički uzvрати osmeh i okrete se da uđe, ali se onda doseti i upita:

— Budući da ste stigli u poslednji čas, verovatno ni kartu nise stigli da kupite?

Pitanje je bilo izrečeno takvim glasom da je više zvučalo kao tvrdnja, ali Buč ponovo zloupotrebi svoj osmeh naivnog veseljaka.

— Vidi se da ste iskusan čovek — reče. — Verujte mi, nisam uspeo ni stvari da ponese. Ne brinite, imam pare — brzo dodade kad na kondukterovom licu nasluti senku sumnje i negodovanja.

Kondukter važno isturi svoju torbu od crne kože.

— Dakle, mladiću?

— Do Berlaja, ser, valjda ću tamo biti dovoljno daleko od one furije iz Naipe.

Buč uze kartu, a kusus ostavi kondukteru kako bi mu pokazao da i on zna red iako uskače u voz u poslednjem trenutku. Zadovoljan zbog velikog bakšiša, kondukter se ponudi da mu nađe mesto.

— Valjda će se naći i za mene jedno mesto u nekom od ovih sedam vagona — odmahnu Kasidi bezbrižno.

Kondukter se osvrte iako su već desetak minuta samo njih dvojica stajali na platformi i prošapta u poverenju:

— Na žalost, imate samo šest vagona na raspolaganju, mladiću. Onaj sedmi je... hm, recimo, rezervisan.

Buču ni na kraj pameti nije bilo da se raspituje ko je i zašto rezervisao taj vagon. Tako zabeleži još jedan poen kod železničara. Voz je bio neuobičajeno pun. Kondukter uspe da mu nađe mesto u pretposlednjem vagonu — tačno ispred onoga u kome je stajao sanduk sa 200.000 dolara u zlatu.

Sanduk kraj koga su sedela petorica dobro naoružanih pratilaca.

Znajući da je pred njim dug put i da će do susreta sa Kidom i onom trojicom unajmljenih momaka imati čitav dan i najvći deo noći, Buč Kasidi se zavalio u svom sedištu, navuče šešir na oči i počeo da dremucka. Jednolično klopavanje točkova sve više ga je uljuljkivalo, i on uskoro zaspa. Uostalom, to je bio slučaj i sa najvećim brojem putnika. Njih sivilo severnog Ajdaha nije mnogo privlačilo. Samo se deca, tri dečaka i je-

dna devojčica, stajala kraj prozora i brojala telegrafske stube.

*
* *

Sandens Kid konačno uspe da se izvuče iz kreveta ispod usnulih tela dveju plavokosih devojaka. Odavno se nije tako zabavio. Sinoć je na kocki imao sreće. Gomila žetona, koje je uskoro zamenio za zvečecu monetu, dali su mu priliku da među desetak barskih lepotica, koje su se okupile oko njega kao leptirovi oko zelenih lusteru u salunu, izabere najprivlačniju.

Kid se dugo smeškao čas jednoj, čas drugoj devojci. Bile su otprilike istih godina i podjednake lepote. Kad shvati da ne može da se odluči, on ih obe pozva na piće. Već posle nekoliko čašica malo društvo povuklo se u separe, a posle jednog časa, noseći nekoliko flaša viskija i šampanjca, popeše se do njegove sobe.

Sećanje na ono što se tokom noći događalo nateralo mu žmarce uz kičmu, i on se strese.

— Onaj ludak bi bolje uradio da je ostao sa mnom nego što se trucka po vozu. Vrlo važno, kao da nismo mogli

da napadnemo i kad pare krenu do banke — razmišljao je Kid dok se umivao i oblačio.

Pošto je bio spreman da krene, on iz novčanika izvadi dve novčanice po sto dolara. Jednu stavi između bujnih grudi jedne devojke, a onoj drugoj banknotu položi na golišavi trbuh.

Sa vrata baci još jedan pogled na usnule devojke. Onda, kao da se uplašio da ne odustane od polaska, brzo otvori vrata i tiho ih zatvori za sobom.

Jutro je obećavalo lep dan iako je sunce samo najavljivalo svoj dolazak negde na istoku. Kid popravi šešir, onda uzjaha konja ispred hotela i uputi se izlasku iz grada.

Tamo su ga, već nervozni, čekali ljudi koje je Buč našao pre tri dana i unajmio. Jasno, nisu im rekli kuda se ide i koliko je para u pitanju. Kasidi ih je jednostavno pitao da li im odgovara posao koji uz malo pucnjave donosi svakom po hiljadu. Odmah su prihvatili.

Kako i ne bi? Njih trojica, Džek Bredi, Majk Torn i Post Dener, toliko para nikada nisu ni videli, a kamoli imali u džepovima. Oni nisu bili neke cvečke, ali nisu bili ni opasni. Krali su pomalo, tu i

tamo presretali poštanska kola i uglavnom se snalazili.

Najstariji među njima odmah je prepoznao Buča i pristao da sarađuje.

— Slušaj, Kasidi — rekao je on Buču kada su pre tri dana ostali sami u malom salunu na periferiji Berlina — ovi momci mi ne znače mnogo, ali sam sebi značim puno. Zato tražim poseban dodatak kad posao bude obavljen. Znam da ti i Kid ne idete na neki poslić. Prema tome, i ja hoću više. Ko zna, možda ćete me posle primiti i za dalje — reče Džek Bredi.

Buč je samo neodređeno klimnuo glavom, ali je Bredi to shvatio kao pristanak. Svojim pajtašima nije ništa rekao, kao što im nije objasnio ni čemu će mu poslužiti dve šipke dinamita koje je jutros ugurao u bisage.

Njih trojica sa zavišću pogledaše sveže obrijanog i doteranog Sandensa kada im je prišao. Taj izgled najbolje je govorio ko je ko u grupi jahča koja je ubrzo napustila naselje i krenula dolinom reke Snejk.

Pred njima je bio ceo dan jahanja. Oni poteraše konje ne bi li iskoristili hladovinu za prelazak najvećeg dela puta.

Kid je jahao nekoliko koraka ispred, dok su se ona trojica po navici držali zajedno. Ipak, posle nekoliko sati, Bredi mamuznu konja i pristiže Kida.

— Kide, kad misliš da se odmorimo? Konji su već posustali, a mi i ne znamo koliko još treba da jašemo.

Sandens malo zateže uzde i okrete se u sedlu. Majk i Post nisu pokazivali znake umora, kao ni njihovi konji. On zato nastavi da jaše bez reči.

Bredi je bio uvređen, ali nije imao kud. Zato pokuša miroljubivim glasom.

— U redu je, znam, ti si ovde šef, ali nam bar reci koliko još treba da idemo.

— Dok ne stignemo. Samo ti jaši — konačno reče Kid.

Mogao je plavokosi odmetnik odmah da im kaže dokle treba da idu, ali ni sam nije umeo da objasni zašto tako postupa sa njima. Da li je to bilo zbog njihove neuredne odeće, zbog načina govora i ponašanja, zato što su bili lopovi?

»Do đavola, pa i sam je bio odmetnik i lopov«, pomisli, ali onda se nasmeja u sebi. »Da, ali ja sam fini lopov, a ne kokošar kao oni«.

Ipak, posle još dva sata jahanja, on dade znak da se ulo-

gore nedaleko od obale reke Snejk. Kada su se konji izduvali i ljudi osvežili sa nekoliko zalogaja i vrućom kafom, Kid naredi polazak.

Jahali su tako sve dok noć nije pala, pa i onda je Kid išao napred pod svetlošću meseca. Kada konačno oblaci prekriše mesec, on sjaha i reče im da rasedlaju konje.

— Odmorite se. U zoru idemo dalje.

Posle tih reči leže i prepusti se mislima.

— Onaj momak mi već ide na živce — tiho prozbori Post ostaloj dvojici, sa kojima je ležao nekoliko metara dalje s druge strane vatre. Samo da pokupimo pare. Tada ću mu već sve reći.

Džek Bredi ga oštrm pogledom i nasmeja mu se u lice.

— Svakako, Deneru, svakako. Kada te momak zatim bude izrešetanog poslao na onaj svet, shvatićeš kolika si budala bio. Zaveži i spavaj. Da nije njega i onog drugog, nikada ne bi zaradio celu hiljadarku. Na spavanje! — reče čstro i svaki razgovor umuknu.

* *

Nekih desetak-dvanaest kilometara ispred gradića Tvin

Folza, nalazio se tunel dugačak dobrih stotinak metara. Bio je to jedan od velikih podviga graditelja pruge kada se uzme u obzir kakva je konfiguracija zemljišta bila na tom delu trase. Sa jedne strane okomite litice, a sa druge duboki ponori.

Baš taj tunel, iza kojeg je pruga nastavljala da krivuda, Buč Kasidi izabrao je za napad na voz.

On je, naime, morao da uradi glavni deo posla.

Trebalo je da blagovremeno otkači poslednji vagon, da potom sačeka Kida sa onom trojicom, pa da zajedno napadnu pratioce.

Posao dovoljno riskantan i ludački smeo — baš onakav kakav je mogao da smisli jedan Buč Kasidi.

Sandens Kid je dugo odmahivao glavom kada mu je Buč izložio svoju pamisao, ali izazov je bio tako veliki da je plavokosi revolveraš konačno pristao.

— Znam da mi je suđeno da s tobom izgubim glavu. Ako je već tako, puklo kud puklo.

— Ali, Kide, nema opasnosti. Sve će se odigrati u tunelu, u mraku. Oni unutra neće znati ni koliko nas je, ni da li imamo dinamit. Uplašiće se i otvoriće. Videćeš, biće to

dečja igra — sipao je Buč kao iz rukava.

Kada ga Kid zabrinuto pogleda, on se uozbilji.

— Dobro, neće biti baš dečja igra, ali zar si ti planirao da živiš večito, ili si možda odlučio da se povučeš i negde na miru prodaješ ženske čipke i ostale tričarije?

Tako je okončan njihov razgovor, posle čega je Buč pošao da nađe pomoćnike.

I sada, dok se voz drmusao čas brekćući, čas ubrzavajući, Buč se setio tog razgovora.

Da li će uspeti blagovremeno da se izvuče na platformu i otkači onaj prokleti vagon?

Da li će se vagon na vreme zaustaviti?

Da li će neko...

Bilo je mnogo pitanja na koja nije umeo da odgovori.

Na ta pitanja odgovora nije bilo ni ranije, pre nego što je odlučio da napadnu voz. Buč se, jednostavno, uzdao u svoju i Kidovu srećnu zvezdu.

Odlučio je da uradi sve kako bi uspeali.

Ta nova odlučnost ga umiri, i on nastavi da dremucka.

Petorica pratilaca spavali su na smenu. Najstariji od njih, Klint Barou, bdeo je čitavo vreme. Kako je put više odmicao, i on počeo da se oseća sigurnim. Sva ona usputna me-

sta pogodna za prepad, uski kanjoni i postaje na kojima su uzimali vodu i drva, prošli su bez najmanjih poteškoća.

»Ipak je tajna dobro čuvana«, pomisli sedokosi brkajlija odbijajući oblačiće dima iz velike crne lule.

Ostao je još onaj tunel nadomak Tvin Folza, zatim spust sve do stanice u gradiću. To će biti kraj još jednog dosadnog puta. »Dosadnog, ali dobro plaćenog«, zaključí čovek.

Tunel, tunel...

Ta reč poče sve češće da mu odzvanja u mislima.

Da neće tamo...

Ma, ko bi bio tako lud da tamo pokuša?

I kako uopšte to da izvede?

Zidovi tunela toliko su blizu jedan drugom da ima mesta koliko da vagoni bezbedno prođu a da se ne očešu o stenje.

»Ne, ne... postajem umoran i starim, zato i sumnjam toliko«, poče da prebacuje samom sebi.

»Svašta će i meni da padne na pamet. Napad usred tunela, i to u mraku. Koja bi budala uopšte smogla hrabrosti da zađe u tunel i reskira da ga vagoni zgnječe ili da ga samelju točkovi?«

Kao da se nekom obraća, on reče gotovo glasno:

— Ma, glupost...

Pratilac koji je dremao blizu njega diže glavu.

— Nešto si rekao, Klinte?

— upita on brkajliju.

— Rekao? Ne, samo ti spavaj. To su te točkovi probudili.

— Ne mogu više da spavam sedeći. Koliko još imamo do Tvin Folza? — nastavi probuđeni vadeći džepni sat.

— Ako sve bude u redu, tamo smo za otprilike tri-tri i po sata — reče Klint Barou.

— Zašto ako sve bude u redu? Zar još očekuješ nešto?

— Tako se kaže. Uostalom, naš posao nije završen sve dok pare ne budu ušle u sef. Hajde, ne gnjavi više, nego spavaj.

Ljut na samog sebe što je probudio mladića, zatim što ga je i uznemirio svojim staračkim sumnjama, Klint besno poče da odbija dimove iz lule.

— Hej, Barou, polako! — javi se drugi pratilac. — Ne moraš ti da nas pugušiš. Dosta je i ovaj dim iz lokomotive.

Obojica se nasmejaše. Klint ugasi lulu.

Prišao je prozoru i za trenutak podigao drvene kapke.

Okolo je vladala noć. Bilo je to ono najmračnije doba noći kada se bliži sivilo jutra i zvezde počinju da se gase na nebeskom svodu.

Ipak je uspeo da u daljini ugleda odblesak sa površine reke Snejk. Učini mu se da je osetio i miris magle i svežinu reke. Stajao je tako nekoliko trenutaka, onda spusti kapak.

— Klinte, šta imaš u planu posle ovog posla? — javi se momak koji se prvi probudio. — Valjda si nam već obezbedio sledeći posao.

Klint šmrknu.

— Za sada nemam ništa u planu. Pravo da ti kažem, mislio sam da se izvesno vreme odmorim. Sa parama koje sutra dobijemo, mislim da se možemo bezbrižno odmoriti. Posle ćemo videti već nešto.

Sva petorica pratilaca već su bili budni. Protezali su se i razgibavali ukočene ruke i noge.

— Na kraju ispade mnogo buke ni zbog čega. Ovaj posao mogla je da obavi i moja tetka Meri, a ja sam mogao da ostanem kod one lepuškaske udovice... — nasmeja se jedan plavokosi tridesetogodišnjak.

— Sutra, kad primiš pare, ti se lepo popni na prvi voz i

požuri svojoj dragani. Pošto si se na putu naspavao, moći ćeš da nadoknadiš izgubljeno vreme — podsmehnu mu se Klint.

Voz počeo da usporava. Kr-oz noć se razleže oštar pisak lokomotive. Jednom dug, zatim kratak, pa još jednom dug.

— Znači, uskoro će tunel. Posle toga ostaje nam nešto više od desetak kilometara — objavi Klint i priđe da bolje zatvori prozor.

II

Sandens Kid i trojica najamnika nestpljivo su čekali nedaleko od ulaza u tunel iza gomile kamenja. Konje su privezali kojih dvadesetak metara dalje u šumarku.

— Na časnu reč, vas dvojica ste ludi. Da napadnemo voz u tunelu, to mogu da smisle samo ludaci... vi... — po sto ti put ponavljao je Bredi.

Kidu je ovo zakeranje dozlogorilo. Besno se okrenuo i gotovo viknuo na lopova:

— Slušaj, čoveče, ako si napunio gaće, odmah se okreni i briši, inače ću da te udarim nogom u tur tako da se nećeš zaustaviti bar pedeset metara. Lepo sam govorio Buču da nam niko nije potreban, a po-

gotovo trojica bednih, plašljivih lopova. Gubi se i ti i tvoji pajtaši!

Bredi se povuče nekoliko koraka.

— Polako, Kide.. Nisam mislio ništa loše, samo kažem da je...

— Nema tu šta da se kaže! Objasnio sam vam šta je naš posao. Ako imaš nešto u glavi, onda se sada pokaži. Onaj momak u vozu uzeo je na sebe najteži deo posla i budi siguran da će ga obaviti bez greške. Isto to očekujem i od vas, inače...

Sandens nije završio rečenicu.

Nije ni bilo potrebno. Ton kojim je to rekao i sevanje njegovih očiju na mesečini bili su dovoljni.

Trojica lopova samo zaklimate glavama i u tišini nastaviše da čekaju.

Posle izvesnog vremena začuše tutnjavu vagona, potom i zvižduk lokomotive.

— U redu, ljudi, privucite ona dva balvana bliže. Bredi, ti i onaj momak prihvatite jedan, a ja ću sa ovim ovde drugi balvan. Kada i poslednji vagon bude nestao u tunelu, naš posao je da ove balvane bacimo preko šina i sačekamo — poslednji put objašnjavao je Kid.

— Dokle ćemo da čekamo i kako uopšte da znamo da li je tvoj ortak uspeo? — javi se Majk Torn prvi put te noći.

Sandensu je već dojadilo da odgovara na pitanja, ali nije imao kud.

— Sinko, znaćemo da je vreme kad vagon koji Buč bude otkao stigne do balvana, a onda...

Kid namerno napravi pauzu.

— A onda! — upita Dener kao eho.

— A onda molite boga da ovi balvani zaustave vagon, inače ga nećemo stići sve do podnožja ovih planina — nasmeja se Kid.

Para iz lokomotive ih za trenutak prekri. Vagoni počеше brzo da promiču pored njih.

Kid je smeo da stavi ruku u vatru da je u deliću sekunde na platformi poslednjeg vagona spazio pogurenu priliku.

— To je onaj tvrdoglavi ludak — procedi kroz zube. Kada i poslednji vagon nestade u tunelu, on dodade glasnije. — U redu, momci, mi smo na redu.

*
* *

Zahvaljujući činjenici da su svi putnici u vagonu spavali,

Kasidi je bez muke napustio svoje mesto i neopaženo izašao iz vagona. Brzo je bacio pogled na susednu platformu, ali tamo nije bilo nikoga. Poznati odmetnik više nije oklevao. Znao je da na raspolažanju ima tek nekoliko minuta. Zato se bukvalno baci na pod.

Ležeći delom na platformi, a delom viseći iznad šina, nekako je napipao spojnicu između dva vagona. Povuč se svom snagom uvis. Ništa se nije desilo. Veliki klin nije se pomerio ni za milimetar. Buč besno opsova. Znači, ipak se desilo ono čega se plašio.

Jedan čovek golim rukama ne može da izvuče klin. Bar ne dok je voz u pokretu.

Već sledećeg trenutka, da li zato što su se vagoni zaljuljali, da li je lokomotiva na trenutak usporila savlađujući krivinu — tek poslednji vagon naglo se približi onom ispred sebe. Klin, koji je Buč i dalje nesvesno povlačio uvis, izlete kao od šale.

Odmetnik vrisnu od sreće, a potom se sledi od straha.

Šta ako je neko od oružanih pratilaca čuo uzvik?

Međutim, buka u tunelu bila je dovoljno jaka, i Buč nastavi da se smeje.

Vagon je još neko vreme išao napred. Kako je u tunelu ipak postojao blag uspon, točkovi počese sve sporije da se okreću, dok konačno nisu stali. Zastoj je potrajao tek nekoliko trenutaka, onda vagon krete na suprotnu stranu.

*
* *

Usporavanje kretanja odmah je pobudilo opreznost čuvara.

— Hej, Klinte, ili mi usporavamo, ili ja više ništa ne osećam! — javi se jedan od momaka.

Klint, koji je odmah osetio usporavanje, skoči do prozora i za trenutak odmaknu kapak. Osim mraka, ništa nije video. Zato se vrati na mesto i počeo da grize gusti brk.

— Šta veliš da otvorim vrata i zvirnem napred? — ponovo se javi isti momak.

— Ostani gde si. Ovo ne miriše na dobro — odvrati ga Klint.

Uskoro sasvim jasno osetiše kako se vagon kreće u suprotnom pravcu.

— Do đavola, pa mi smo se otkačili...

— Ili nas je neko otkačio — nastavi Klint.

— Misliš neko... neko ko će da napadne?

— Pogodio si, momak, a ja već počeo sebi da prebacujem kako strepim bez razloga, zbog starosti — nastavi Klin kiselost se smeškajući.

— Zašto već ne napadaju? — javi se jedan momak stežući pušku.

— Ne brini, sinko, napašće kad oni to budu hteli. Samo...

Iskusni pratilac skupocenih pošiljki nije dorekao ono što ga je mučilo.

Bojao se da razbojnici jednostavno ne dignu vagon u vazduh, a zatim dođu i pakupe ono što ih interesuje.

Tišina potraja nekoliko trenutaka. Onda jasno osetiše kako točkovi vagona udariše u nešto. Začu se potmula škripa. Vagon se sasvim zaustavio.

*
* *

Četiri tamne prilike čekale su nedaleko od ulaza u tunel. Kada se začuo tup udar točkova u postavljene balvane, one živnuše.

— Onaj đavolski momak je uspeo... Hej, Kide, vagon je tamo, čeka na nas! — radošno se javi Bredi.

— Da, onaj tamo je uspeo. — Neka ostane tako. Nikakva imena dok budemo radili. Oba-

vićemo posao mirno, zatim razlaz — opomenu ih Sandens Kid.

Momci su, međutim, imali drugi plan. Kid to nije znao.

— Važi, ortak, kako ti kažeš. Još ti vodiš — dobaci Bredi malo izmenjenim glasom, ali Kid ništa nije primetio.

Neprekidno je mislio na Buča i žurio je da mu što pre pomogne. Zato mu je promakla Bredijeva opaska i pogledi koje su trojica lopova na brzinu izmenjali.

— Idemo. Samo mirno. Radite ono što vam se kaže.

Posle ove poslednje opomene, njih četvorica povadiše koletove i kretuše u tunel. Kid nije primetio kako Bredi namešta patrone dinamita, ispod kaiša na pantalonama.

*
* *

Kada se vagon zaustavio, Buč skoči sa platforme i pribi se uz sam zid tunela. Čekao je tako sve dok nije začuo bat koraka sa suprotne strane.

— Kide, je si li to ti? — reče.

— Ja sam, ortak, sve je O.K. — odgovori glas koji bi Buč prepoznao u stotinu drugih.

Buč tada kucnu drškom kolta po drvenom kapku na prozoru vagona i poče da govori:

— Momci, da ne odugovlačimo. Nama treba taj sanduk koji tako brižljivo čuvate, a vama su verovatno još portebne čitave glave. Dakle, šta velite na jednu razumnu razmenu?

Jedno vreme ništa se nije čulo. Bilo je očigledno da oni unutra razmišljaju šta da preduzmu. Buč je to naslutio. Zato nastavi ne dozvoljavajući im da predugo razmišljaju.

— Ljudi, ima nas taman toliko da vas zajedno sa vagonom prenesemo na mesto koje nam odgovara i da jednostavno sačekamo dok ne izađete. Pošto nam se žuri, možemo stvar da rešimo i dinamitom — blefirao je Buč i ne sanjajući da Bredi ima dinamit kod sebe.

Još neko vreme vladala je tišina, onda se konačno javi glas iz vagona.

— Hej, ti tamo, ne verujem da vas ima mnogo jer ne biste mogli da uđete u tunel. Mi ostajemo ovde dok se voz ne vrati. Zar misliš da već nisu primetili da naš vagon nedostaje? — javi se Klint.

Buč je tu mogućnost predvideo. Strepeo je da bi tako nešto stvarno moglo i da se

dogodi. Zato požuri, trudeći se da svom glasu da neophodnu grubost i odlučnost.

— Predvideli smo mi i to. Zato sam i pomenuo dinamit. Od vas zavisi da li ćemo ga i potpaliti. Hajde, brzo odlučite!

Tada se u razgovor umeša i mladi Post Dener.

— Šta im titraš sto godina? Hajde da ih sredimo i kupimo pare.

Svoje reči propratio je pucanj iz kolta.

Kid ga cimnu za ruku i naredi da prestane.

— Hej, vi unutra! Vidite da su moji momci nervozni. Šta ste odlučili? Nemate još mnogo vremena — požurivao ih je Buč.

— Mi ostajemo ovde — glasio je odgovor.

Kasidi tada odluči da blefira.

— U redu, sami ste to tražili. Dajte taj dinamit, nema druge — reče kao da naređuje svojim ljudima.

Bredi za trenutak zaboravi da niko i ne zna za njegovu tajno oružje, pa požuri da posluša. Kid nije uspeo da ga zadrži, a Buč još nije znao šta se sprema. Lopov brzo pripali skraćeni fitilj i skoči na platformu. Pošto je zaglavio patronu ispod vrata, on brzo pobeže otkud je i došao.

— Bežite, sad će vatromet!
— doviknu Kidu i ostalima.
Oni potrčaše za njim.

— Slušaj, lupežu, ako Buču posle ovog bude falila samo dlaka s glave, obesiću te o prvu granu! — opsova Kid.

— Ali... pa on je... sam je rekao... dinamit — počeo Bredi da muca, ali ga snažna eksplozija ućutka.

Vazdušni pritisak gotovo preseče dah Kasidiju, i on počeo da zeva kao riba na suvom. Jedva se povratio.

— Otkud dinamit? — gotovo glasno zapita.

Umesto odgovora iz vagona se začu jaukanje ranjenih pratilaca. Buč je uzalud naprezao oči da vidi makar nešto, ali posle onog bleska na drugom kraju vagona, u tunelu je izgledalo još mračnije.

»Šta ako sada krenu svi na ovu stranu?« pomisli odmetnik.

Ne mogu da ga vide u mraku, ali ko zna? Mogli bi i nasumice da ga pogode.

Nedoumicu prekidoše Kid i ona trojica. Bredi je sa kompanjonima prvi krenuo i bez razmišljanja osuo paljbu po unutrašnjosti poluraznetog vagona.

Klint je, međutim, pokazao da je iskusan čuvar. Odmah posle eksplozije, u stvari čim

je začuo jezivo šuštanje zapaljenog fitilja, naredio je ljudima da se bace na pod i nađu bilo kakav zaklon. Na žalost, dvojica najbliži vratima nisu imali vremena da shvate o čemu se radi i odmah su poginuli.

Još jedan pratilac pade sa velikim parčetom daske zarivenim u stomak. Ostali su prošli sa lakšim ranama i posekotinama. Čim su Bredi i njegovi osuli vatru, oni im odgovoriše.

Post Dener, koji je isprednjačio, odjednom stade kao ukopan. Telo mu je napravilo nekoliko trzaja poskakujući pod udarcima kuršuma. Srušio se bez glasa.

Torn, koji je video kako Dener pada, opsova i pokuša da se zakloni iza točka vagona, ali ga jedno zrno koje se odbilo od zida tunela pljoštice pogodi po vratu i gotovo ga zakla.

Bredi pobesne kada shvati da su mu oba druga pala i ne razmišljajući zapali drugu patronu.

— Putujte u pakao. prokle... Nije završio rečenicu.

Snažna eksplozija po drugi put odjeknu tunelom.

Razbojnik se brzo bacio na pragove pruge, ali nije imao sreće. Vagon je poskočio pod

snagom dinamita i preskočio iskidane balvane. Pre nego što će udariti u zid, točkovi pređoše preko Bredijevih nogu. Bandit jezivo kriknu i onesvesti se.

Sandens Kid gotovo prelete nekoliko metara kada mu iza leđa odjeknu eksplozija i pade kraj zida tunela. Čim je došao sebi, počeo besno da psuje.

— Znači, živ si čim tako sočno psuješ — javi se Buč, koji je ležao tek nekih pola metra dalje. — Šta napraviše one budale i odakle vam uopšte onaj dinamit? Ja sam samo...

Kid ustade i ućutka ga.

— Hajdemo da vidimo šta je ispalo od svega ovoga. Tako nam i treba kad ti hoćeš da unajmiš nepoznate dripce.

Ono što su uspeli da vide zahvaljujući vatri koja je na nekoliko mesta tinjala čak i njima podiže stomak.

Po čitavom vagonu ležali su iskomadani pratioci. Kid prvi dođe sebi.

— Hajde, šta si se ukipio? Hvataj onaj sanduk, pa da se čistimo. Eksplozije su se čule miljama unaokolo. Požuri, do đavola!

Buč se trže i požuri da posluša.

Podigoše sanduk sa zlatnicima i potrčaše ka izlazu iz tunela. Petnaestak minuta kasnije bili su kraj konja.

— Idemo odmah — reče Buč zakopčavajući bisage, u koje su malo pre toga spakovali vrećice sa zlatnicima.

Isto to učini i Kid. Onda skočiše u sedla.

Buč povede za sobom i konje izginulih lopova. Kada su dovoljno odmakli, on ih otera.

— Pa, ortak, na koju stranu sada? — javi se Sandens kao da se ništa strašno nije dogodilo.

Kasidi je neko vreme razmišljao, onda naglo odlučio.

— Jašemo za Tvin Folz. Tamo nas niko ne očekuje. Uostalom, niko i ne zna da smo bili ovde. Tako je. Najbolje ćemo se sakriti u gužvi.

Zadovoljan što je smislio ovako genijalan plan, on krenu kroz noć. Sandens ga je sledio. I njemu je više odgovaralo da se prikriju u gradu nego da jurcaju po bespućima. Zato ništa nije rekao. Samo je bolje namestio šešir i krenuo za svojim prijateljem.

*
* *

Kada se osvestio od bolova, Bredi shvati da je sam. Poku-

šao je da se pomeri, ali od bola umalo ponovo ne izgubi svest. Umiri se i posle izvesnog vremena počeo tiho da doziva svoje ortake. Konačno se seti da su svi mrtvi. Zato pokušava da dozove Buča ili Kida.

— Hej... Kasidi... Gde ste? Pomo...zite mi.

Uzalud je ponavljao imena dvojice odmetnika.

Oni su bili suviše daleko da bi ga čuli.

Uostalom, za njih je on već bio mrtav čovek.

Dva sata kasnije začuo je glasove.

Kondukter je primetio da nema poslednjeg vagona, pa je naredio da se voz zaustavi i krene natrag. Tako su našli uništen vagon — i ranjenog i jednog preživelog svedoka napada.

Pažljivo su podigli Bredija na platformu, previli ga koliko-toliko i nalili viskijem. Ona vozovođa potera kompoziciju punom parom.

Iako je zora tek svanula kada je voz stigao u Tvin Folz, mnoštvo ljudi okupilo se na stanici. Oni koji su čekali svoje rođake i poslovne prijatelje shvatili su da nešto nije u redu. Čuli su zvižduk sa lokomotive, a voz se dugo nije pojavljivao.

Uskoro je čitava varoš znala da je voz napadnut i opljačkan.

III

Tri dana kasnije u Tvin Folz našli su se vlasnik banke Ted Elzner i direktor železničke kompanije koja je izgradila novu prugu na kojoj je voz opljačkan — Džon Stardžers. Još od samog početka njih dvojica nisu mogli da nađu zajednički jezik. Dok je Stardžers insistirao da se unajme lovci na ucenjene, Elzner je uporno objašnjavao kako je to posao za agente Pinkertonove agencije.

Njihovu prepirku oko toga iznenada je prekinuo šerifov pomoćnik.

— Gospodo — obavesti ih on — onaj bandit je došao svesti, ali doktor misli da neće dugo. Šerif vas zove da čujete njegovu izjavu.

Naime, do tog trenutka niko još nije znao ko su bili pljačkaši, kako je pljačka izvedena i gde je plen. Zato oba direktora pohitaše u kuću doktora Majlsa.

Džek Bredi izgledao je strašno. Od bolova i izgubljene krvi lice mu je bilo sivo i iskrivljeno u grimasu. Oko očii

ju je imao crne kolutove. Šakama je stezao ivicu postelje i nešto nerazgovetno mumlao.

— Dao sam mu morfijum, pa nisam siguran koliko će ono što od njega budemo čuli biti verodostojno — obavesti ih lekar.

Ljudi se primakoše bliže. Svi su bez reči gledali to sivo lice na kome je bol ostavio svoj pečat.

Činilo se kao da je razbojnik mrtav, ali pažljivom oku nisu mogli da promaknu sitni treptaji očnih kapaka i gotovo neprimetno podizanje i spuštanje grudnog koša. Posle dobrih pet minuta neizvesnosti, Bredi otvori oči. Izgledalo je kao da se naglo probudio iz dubokog sna. Radoznalo je posmatrao lica oko sebe, a onda spazi šerifsku značku. Prva pomisao bila mu je da je u zatvoru. Pokuša da se pomeri, ali nije uspeo.

— Polako, čoveče, jedva sam vas zadržao među živima. Nemojte odmah da upropastite sav taj trud — opomenu ga lekar.

Džek pokuša da pomeri nogu, ali od pojasa naniže ništa nije osećao.

— Moje noge... Šta je sa njima? Ništa ne osećam... Dok, šta si to uradio sa mojim nogama? — pokuša da vikne,

ali glas mu je bio jedva čujan.

— Ko je bio sa tobom gore u tunelu? Kaži, pa ćeš se bar donekle opravdati kad stigneš na onaj svet — uplete se bankar Elzner.

Brediju počeo da se vraća pamćenje.

Noć i mrkli mrak u tunelu, zatim snažna eksplozija i ble sak. Ponovo je u mislima čuo škripu metala i neopisivi bol od koga se onesvestio.

Njegovi pratioci su izginuli... Buč i Kid... šta je sa njima?

— Govori, čoveče, ko je bio sa tobom? Noge si ostavio u tunelu i time si donekle već platio svoje grehe. Pomozi nam da nađemo ostale. Biće ti lakše. Dok ti umireš, oni dele plen. Zar ne shvataš da su te izigrali, napustili? — navaljivao je bankar pakosnim glasom.

— Koga ste... koga ste našli... u tunelu? — upita konačno razbojnik gledajući u šerifa.

— Našli smo telo dvojice momaka — uzvрати nosilac zvezde opisujući leševe Torna i Denara.

— Sigurni ste da više nikog niste našli — zapita Bredi.

— Nismo. Znači, bilo vas je još. Koliko? Kud su ostali

otišli? Gde je trebalo da se nađete? — požuri šerif da dođe do nekog obaveštenja.

Bredi učuta. Zatvorio je oči i činilo se da ih više nikada neće otvoriti. Ljudi okupljeni oko njegove postelje počеше nervozno da se vrpolje. Bankar Elzner taman htede da svoj bes iskali na doktoru kad Džek otvori oči i počе da se smeje. Isprva tiho, onda sve glasnije.

— Šta ti je, čoveče? Zašto se cerekaš? Zar ti nije jasno da umireš? Šta je tu smešno? Bolje nam reci ono što te je šerif pitao — javi se sada i Džon Stardžers.

Bredi se umiri. Uzdahnu duboko i reče:

— Bilo nas je petorica, šerife. Nas četvorica u tunelu i onaj đavolski momak u vozu... On je sve smislio... i uradio. Moji momci i ja naći ćemo se... u paklu... a onog prokletog Kida i njegovog ortaka... teško ćete uloviti... Oni su...

Iznenada kao da ga je neko stegao za gušu, Bredi učuta, iskolači oči, telom mu projuri samrtni grč i on u trenutku ispusti dušu.

Uzalud ga je pobesneli bankar drmusao, psovao, pretio. Prvi put u životu Džek Bredi mirno je sklopio oči.

Ovog puta zauvek.

— Ne vredi, gospodine Elzner, on je mrtav.

Bankar odskoči od postelje i krete prema prozoru. Zapali cigaru i počе besno da uvlači dimove.

— Ko li su mu ta dva bandita? Kako ono reče? Kid i njegov ortak? Ko li bi to mogao da bude? Ti banditi boluju od toga da menjaju imena i nazivaju se »Kid«, »Bronko«, »Kolorado«... i šta ti ja sve znam — jadikovao je predsednik železničke kompanije.

Šerif, koji je dotle ćutao i razmišljao, reče kao za sebe:

— To su njih dvojica. Da, da, nema sumnje. Samo ONI mogu da smisle i izvedu tako nešto.

Ljudi se učutaše.

— Šerife, vi na nekoga sumnjate. Brzo, njihova imena! — povika bankar, a Stardžers mu se pridruži.

Sada su sve oči bile uprte u čuvara zakona.

— Buč Kasidi i Sandens Kid — izusti šerif.

U sobi je zavladao tajac.

Niko u prvi mah nije sebi hteo da prizna da su dva poznata odmetnika izvršila napad, ali, što su duže ćutali i razmišljali, bilo im je sve ja-

snije da su šerifove sumnje opravdane.

Čitav poduhvat bio je dostojan imena dvojice odmetnika. Ta zar su malo puta zagorčali život železnici? Zar njihove pljačke nisu bile oličene drskosti i smelosti?

— Tako, dakle. Buč i Kid — procedi Elzner kroz zube.

— Pa, lepo. Samo, ovog puta, Pinkertonovi momci goniće ih do sudnjeg dana. Uhvatiću ih, makar potrošio i poslednji cent. Imam čoveka koji ih već zna, da da...

— U redu, gospodine Elzner. Vi unajmite detektive, a ja ću nekoliko lovaca na učenje. Što veća potera, to bolje.

Uskoro svi napustiše lekarevu kuću i predoše u salun da se dogovore o daljim planovima.

— Ja ću razaslati telegrame u sva obližnja mesta, pa i preko granice u najbliža naselja. Dok vaši ljudi stignu, možda ćemo dobiti i neko korisno obaveštenje — reče, na kraju šerif i pohita da obavi svoj deo posla.

Očigledno je da su bankar i predsednik železničke kompanije tačno znali koga žele da unajme jer i njihovi saradnici pohitaše na poštu da pošlju sročene telegrame.

Sve je bilo spremno za veliku hajku.

*
* *

Dvojica momaka zbog kojih je izbila čitava ova gužva već dva dana sedela su, ili bolje reći ležala, u kući za zabavu kod Sare Majls. Njihov urođeni šarm, široka ruka i debeli novčanici učinili su svoje. Dobili su najbolje sobe i najlepše devojkice.

Činilo se da se nalaze na najbezbednijem mestu koje su mogli da zamisle. I najprijetnijem.

Ipak, posle nedelju dana, Kid je primetio promenu u ponašanju njihove domaćice Sare Majls. Da je znao ko je pre nekoliko sati stigao u gradić, odmah bi znao i za razlog Sarinog novog raspoloženja. A čovek koji je stigao u Twin Folz nije bio niko drugi do Martin Vajs — ogorčeni protivnik Buča i Kida. Čovek koji ih je mesecima proganjao, čovek koji je njihove poteze poznavao kao svoj džep i, konačno, čovek koji ih dva puta umalo nije ščepao za gušu.

Zbog tog Martina Vajsa Buč je nekoliko puta predlagao Kidu da se presele na jug, u

Boliviju ili neku drugu južno-američku državu.

Sara Majls srela ga je ispred hotela i nije imala kud. Morala je da mu se javi. Bila je njegov veliki dužnik, a još je strepela da bi Vajs, ako mu se tako prohte, mogao jednim potezom da je uništi. »Koga li uporni tragač ovog puta goni?« pitala se Sara.

Kao da je pogađao njene misli, Vajs je pozva u hotel na kafu i bez ikakvog uvoda reče.

— Saro, opet sam unajmljen da gonim onu dvojicu odmetnika. Ti znaš na koga mislim. Dobro otvori oči i uši. Sve što saznaš može da pomogne. Uradićeš to za svog starog prijatelja. Zar ne?

Sara je samo klimnula glavom.

Mogla je odmah da prokaže Buča i Kida, jer ih je obojicu prepoznala, ali neka vrsta profesionalnog poštenja spreči je da to učini. Zato je samo klimnula glavom, ispila kafu i požurila kući.

Ostatak dana provela je kao na iglama. Njena mezimica, slatka plavokosa Meri Lu En, odmah je primetila da nešto nije u redu. Kako Sara pred njom nije imala tajni, zlatokosa devojka uskoro je znala ko je uzrok nemira njene za-

štitnice. Da je bilo ko bio u pitanju, ona bi i sama požurila da Pinkertonovom čoveku oda bandite, ali...

Da, to »ali« sada se zarilo u devojčino srce kao trn otrovnog bršljana. Ona je već nekoliko dana i noći bila uz Sandens Kida. Zavolela ga je iako joj to njena profesija nije dozvoljavala. Znala je da će zbog toga patiti, ali nije se obazirala. Volela je plavokosog odmetnika kao nikoga do tada. Zato je sada zabrinuto gledala u Saru.

— Šta ćeš da učiniš, Saro?
— upita konačno.

— Šta mi ostaje nego da ih prijavim? Do đavola, dete moje, ti nemaš pojma ko je Martin Vajs. On bi samo jednom reči uspeo da me uništi. Shvataš li? Da me uništi! Da izgubim sve ovo... i tebe... i slobodu. Da, takav je on. Moram da mu kažem za ona dva momka. Moram!

— Pa, kad moraš, a ti ga obavesti — reče ravnodušnim glasom Meri Lu i ode u svoju sobu.

Kid je ležao na krevetu i poigravao se koltom. Nasmeši se kad devojka uđe, ali uskoro se i sam uozbilji.

— Hej, lepojko moja, ko se usuđuje da zamrači tvoje lepe oči i stavi ti taj pečat zabri-

nutosti na ljupke obraze? — poče Kid da izigrava pesnika, ali ućuta kad devojka priđe i stavi mu ruku na usta.

— Kide... on je tu... traži vas. Morate odmah da bežite. Sara mora da vas izda. Požuri, molim te! — poče devojka da jeca.

Sandens skoči sa kreveta.

— Polako. Reci mi još jednom sve to, ali polako. Prvo, ko je tu i zašto nas progoni?

— Tu je neki Martin Vajs... Goni vas zbog nekog napada... nisam baš shvatila zbog kog. U svakom slučaju, pritisnuo je Saru... Hh, on još ne zna da ste ovde, ali Sara će mu to reći.

— Kada?

— Šta znam? Možda ovog časa, možda za koji sat... Požuri, ne želim da ti se nešto dogodi... To ne bih preživela — plaćući je molila devojka.

Deset minuta kasnije, Buč je sve saznao. Na brzinu su se obukli i Meri Lu ih izvede na sporedna vrata. Strasno je poljubila Kida i šmugnula u kuću.

Sumrak, koji se polako spuštao, omogućio im je da neopaženo stignu do štale, osedlaju konje, natovare na to-

varnog konja bisage sa zlatnicima i napuste Tvin Folz.

Učinili su to u poslednjem trenu. Dok su njih dvojica sedlali konje, Sara Majls je obaveštavala Vajsa. Ali, kada su stigli do hotela, Vajs i njegovi ljudi mogli su samo da zaključče da su odmetnici nestali.

Tek kasno te večeri Sara je shvatila da nema ni njene mezimice. Meri Lu je pokupila nešto stvari i sela u prvu poštansku kočiju. Sara Majls više nikada nije čula o njoj ni reći.

Ako je strepela da će joj Vajs prebaciti zbog bekstva dvojice odmetnika, onda se prevarila. Martin Vajs znao je da bi bilo isuviše lako uhvatiti Buča i Kida na takav način. Nije se čak ni raspitivao ko im je pomogao. Zato je poslao svoje ljude u one dve-tri javne štale kako bi saznao ko je u to vreme napustio grad i na koju stranu. Tako je posle nepunog sata saznao da su Buč i Kid krenuli na jug.

— U redu, momci, sedlajte konje. Polazimo! — naredi Vajs kratko i natuče svoj čuveni beli šešir dublje na čelo.

Dvojica prijatelja jahali su oštrim kasom. Nisu znali kada će im potera ući u trag i

zato su želeli da steknu dovoljnu prednost.

— Kako su samo saznali da smo baš nas dvojica izveli onaj napad u tunelu? — pitao se Buč glasno. — Dinamit je trebalo da ih zavarava. To nikada nije bio naš stil.

— Sad je svejedno kako su saznali. Onaj pas tragač je ponovo na našem tragu i znaš da nas neće tako lako ostaviti na miru. Samo, ovog puta ću ga smaći bez obzira na to što se ti protiviš — uzvratiti Sandens Kid.

— Ako to uradiš, onda slobodno i sebi i meni veži omču oko vrata. Shvati, čoveče, ako ubiješ Vajsa, ostaje nam jedino da pobeegnemo u Japan ili Kinu, možda čak i u Australiju, pa ni onda ne bismo bili sigurni. Stari Pinkerton bi uložio sve svoje imanje i više od toga da osveti svog najboljeg čoveka. Zato zaboravi Vajsa. Bolje da se dogovorimo na koju ćemo stranu.

— Pametnjakoviću, ti si ovaj posao smislio, pa sad smisli i kako da pobeegnemo i potrošimo ove silne pare. Imam ja poverenja u tebe — dobaci mu Kid ne skrivajući sarkazam.

Buč je dobrih pola sata ćutao i razmišljao. Bio je siguran da će iskusni detektiv br-

zo saznati na koju su stranu krenuli. On je o njima znao gotovo sve. Znao je da Sandens Kid ne voli pustoš i da će uvek biti za to da se sakriju u nekom naselju i tamo na miru uz piće i žene skrckaju plen. Zato Buč odluči da ovog puta urade nešto što ne liči na njih. Odluku je doneo u trenu.

— Jašemo za Nevadu. Pravo na jug — obavesti on Kida.

— Ti su lud, hombre. Pa, tamo je pustinja. Ja tamo ne idem.

— Baš zato sam i izabrao taj put, Kide. Vajs zna da ti ne voliš divljinu i zato je to poslednja strana na kojoj će nas goniti. Uostalom, i u pustinji postoje naselja. Ni ja ne nameravam da ostatak života provedem kao gušter. Poteraće nas tražiti na svim drugim mestima. Kada im svi naponi propadnu najverovatnije će odustati. Šta veliš, partner? — požuri Buč da objasni.

Sandens je ćutao. Još jednom je morao sebi da prizna da je Buč u pravu. Taj plavooki mangup je zaista uvek uspevao da nađe najbolje rešenje.

— U redu, pametnjakoviću. nje. To je učinio i ovaj put. Neka ti bude. Samo, čim mi bude dosadilo, ja okrećem ko-

nja na drugu stranu. Prema tome, potrudi se da nam nađeš dobro skrovište.

Njihovi konji još nisu pokazivali tragove zamora. Nekoliko dana provedenih u štali u Tvin Folzu, pune jasle sena i torbe zobu učinile su svoje. Buč i Kid stoga odlučiše da isokriste tu pogodnost i nastaviše da jašu i kada je mrak prekrio okolinu. Mesec im je osvetljavao put i mogli su bezbrižno da nastave.

Jahali su ćutke, prepušteni mislima.

Buč se pitao da li su traagači uspjeli da otkriju njihove tragove i, ako jesu, kada su to učinili. Pokušavao je da se priseti navika Martina Vajsa i onda se setio da stari detektiv ne voli da radi brzopleto, pa ni da noću sledi nesiguran trag. Znači, on i Kid imaju čitavu noć prednosti. Zadovoljan, on počeo da zvižduće neku veselu pesmicu.

Sandens Kid nije ga čuo. I ako jeste, ničim to nije pokazivao. Njegove misli bile su posvećene plavokosoj devojčici. Šta bi bilo da ih je Vajs iznenadio u kući? Koliko bi mrtvih bilo i ko bi sve stradao pre nego što bi ih Pinkertonov čovek zgrabio?

Šta je sa onom devojkom?

Nisu je valjda mučili ako su saznali šta je učinila za njih dvojicu?

Sva njegova razmišljanja prekide Buč.

— Hej, dečko, kad se umoriš, reci. Ulogorićemo se.

— U svakom slučaju, mogu da izdržim više od tebe. Prema tome, kad više ne budeš mogao, ti slobodno reci — uzvрати Kid inateći se.

Buč se nasmeja. Mogli su još dugo da nastave, ali Buč je nekako bio siguran da im trenutno ne pretila nikakva opasnost. Želeo je da poštedi životinje. Ko zna, možda će im već sutra biti potrebni odmorni i brzi konji. Zato, kad naiđeše na jednu skrovitu kotlinu zaštićenu sa dve strane gustom šumom i sa treće, visokim stenama, on okrete konja na tu stranu i sjaha.

— Evo, Kide, ovo je naš hotel za noćas. Čini mi se da sam maločas čuo šum vode. Jasno, nisam se prevario. Tvoj konj je nanjušio vodu i već je krenuo na tu stranu.

Posle skromne večere i nekoliko gutljaja viskija iz flaše koju je Kid imao u bisagama, njih dvojica polegaše ne paleći vatru.

Uvili su se u kabanice i uskoro zaspali. Godine prognošta i skrivanja po svim mo-

gućim i nemogućim mestima naučile su ih da zaspe u trenu kako bi bili što odmorniji, isto kao što su ih navikle da se probude na najmanji sumnjiv šum.

Ove noći, međutim, mogli su mirno da spavaju.

Iako je znao na koju su stranu krenuli, Martin Vajs nije uspeo da odvoji njihove tragove od ostalih tragova na putu. U tome ga je sprečio i mrak. Dok su njegovi ljudi sedeli oko vatre i pili kafu i viski, on je pomno proučavao mapu. Pokušavao je da dokuči ka kome će obližnjem naselju krenuti dvojica odmetnika.

Dole na jugu nalazila se pustinja Blek Rok, crna kao ime koje je nosila, nenastanjena i pogibeljna. Život je počinjao tek u dolini reke Humbolt, a do nje je bilo daleko. »Ona dvojica neće tako daleko«, razmišljao je Vajs.

Bio je uveren da će Buč Kasidi i Sandens Kid pre izabrati Ajdaho i njegova velika naselja. Zato je odlučio da sa svojim ljudima krene prvo na tu stranu. U prvom naselju poslaće telegrame i sačekaće

odgovore. Tek onda odlučice na koju stranu dalje.

IV

Petorica jahača koji su dva dana ranije ujahali u Vels, na severu Nevade, gotovo na ivici pustinje Blek Rok, nisu uopšte ličili jedan da drugog, ali su svi znaci jasno govorili da sva petorica pripadaju istom soju ljudi. Bili su to lovci na ucene. Prave ubice koje su mislile da nema lakše zaradenog novca od legalnog ubijanja ucenjenih i progonjenih ljudi. Bila je to najomraženija vrsta ljudi na Zapadu. Njih niko nije voleo: ni oni koji su plaćali njihove usluge, ni oni za kojima su danima tražili. Bili su to lešinari. Njima nije bilo važno da li je neko kriv ili ne. Čim bi se pojavila nova poternica, oni bi kretali u lov.

Keš Brendon, Milt Konors, dugački Dejv Brubeker, Mark Spid i tuberkulozni Brajt Fulton poslednjih godinu dana poslovali su kao tim. Gotovo da su imali firmu za lov na ucenjene odmetnike i ostale otpadnike od društva i zakona.

Kao da su i svojom spoljašnoću hteli da pokažu da su

zajedno. Svi su jahali crne konje, nosili sive šešire i iste kožne bluze.

U navlakama su im bile zadenute dugoceve puške »springfield«, a o pojasu je svako od njih nosio klasični »kolt« kalibra 45.

Keš Brendon je prećutno priznat za vođu. Zato je, čim su ujahali u Vels, pošao do pošte da vidi ima li vesti za njega i njegove ljude, a onda im se, pošto još nije bilo vesti, pridružio u gostionici.

— Gostioničaru, nijbolje piće i jelo za moje ljude i mene i dve sobe. Ostajemo ovde nekoliko dana — naredi on.

Prvi ih je prepoznao stari Slim Kenedi, šerifov pomoćnik ili, bolje reći, potrčko. On je poznavao Keša još dok je ovaj počinjao svoju krvavu karijeru pre petnaest godina kao dvadeset petogodišnjak. Nije mu bilo teško da shvati da su i ostali za stolom istog soja. Zato je požurio da o svemu izvesti svog šefa, šerifa Kola Prajsa.

— Samo su nam još oni nedostajali — frknu sredovečni brkajlija Prajs. — Koga li ganjaju u našem okrugu? Da li je stigla neka nova poternica, Kenedi? Meni niko ništa nije javio.

— Koliko ja znam, poternica nema, bar ne novih. Poslednja je ona od pre godinu dana... Znaš za onog ženoubicu...

Prajs prekide svog bezubog pomoćnika.

— Najkraći put je direktan put — govorio je moj otac. — Zato idem do tih momaka da ih priupitam koga jure — dobaci i izađe iz prostorije, koja mu je bila i stan i kancelarija.

Keš i njegovi momci pravili su se da ne vide šerifa. Nisu podigli glave ni kad je prišao njihovom stolu.

— Prijatno, momci, neću da vas gnjavim. Znam ko ste.

Keš ga preseče pogledom. On je, doduše, bio navikao na prezrive poglede ljudi, ali svaki put bi planuo od besa kad bi mu neko otvoreno pokazao koliko prezire i njega i njegov zanat.

— I šta onda, šerife? — proceđi Keš siktavim glasom.

— Ništa. Samo bih voleo da znam koga jurite. Ovo je moj grad. Imam pravo da znam šta se dešava, pogotovo kad stignu momci vaše vrste — uzvрати šerif ne trepnuvši.

Činilo se u prvi mah da će Keš skočiti na šerifa, ali onda se smiri i posveti šnicli u svom tanjiru. Izgledalo je da ni šerif

ne zna šta dalje. Taman se spremio da se okrene i ode, kad se Keš oglasi.

— Reći ću ti koga jurimo ne zato što imaš pravo to da znaš, već zato što možda nešto već znaš, a to može da nam koristi. Dakle, šerife, jurimo Buča i Kida. Buča Kasidija i Sandens Kida — naglašavajući svako slovo ponovi Keš.

— Šta će njih dvojica u Velsu? Ovde nema čak ni banke. Mora da vas je neko nasamaro.

Keš Brendon obrisu usta naldanicom, zatim ruku obrisu o pantalone i lagano ustade. Iz džepa na jakni izvadi telegram i pruži ga šerifu. Prajs brzo prelete preko onih nekoliko redova.

»Za sada nikakvih vesti o Kidu i Buču. Stop. Sačekajte još dva-tri dana u Velsu. Stop. Javiću šta dalje da radite. Stop.«

Telegram je potpisao Džon Stardžers.

Šerif otegnuto zviznu. Mora da je velika para bila u pitanju kad je predsednik kompanije unajmio čak petoricu lovaca na ucene da bi se dočepao Buča Kasidija i Sandens Kida.

— Znači, njih gonite... Ni je ni čudo što vas ima toliko — dobaci šerif ne obazirući se

na ubitačne poglede ostalih lovaca.

— Šta to treba da ti znači, zvezdonošče? — skoči bolesni Fultom. — Da nećeš da kažeš.....

Prajs sevnu očima. Nije dozvoljavao nikome da više na njega.

— Šta ja mislim, moja je stvar. Ovog puta nisam mislio ništa loše. Samo kažem da nije čudo što vas šestorica morate da se pomučite da uhvatite ona dva odmetnika, to je sve. Ako se kojim čudom oni i pojave u MOM gradu, onda ću ih ja uhapsiti. Eto toliko.

Ne čekajući da vidi kakvu su reakciju izazvale njegove poslednje reči, Prajs napusti gostionicu.

— Ubiću ga! Tako mi boga, ubiću ga ako nam se umeša u posao! — počeo Fulton da preti, ali ga Keš umiri.

— Niti će se on umešati, niti ćeš ti pucati u šerifa. Jasno? Meni niko još nije pokvario posao, pogotovo ne ovako dobar. Zato budite mirni dok ne nagazimo na lovinu. Jediti i pijte, to vam je trenutno jedini posao. *

Čekanje se, međutim, otešlo preko očekivanja. Danguba i poprilične količine pića prvo su uzdrмали ionako nervoznog i bolesnog Brajta Fultona. Je-

dne noći, posle mnogo popijenog viskija i jednog žestokog napada kašlja, on se dokačio sa nekim kopačem zlata. Kopač je bio mnogo mlađi, zdrav i neuporedivo jači. Posle kraće prepirke, koju je izazvao Fulton, kopač ga je jednim udarcem poslao na pod saluna.

Zatim, da bi izbegao dalju kavgu, okrenuo je leđa i pošao ka izlazu. To je bila kobna greška. Fulton je polako izvuкао kolt i naočigled desetak noćobdija mirno ispalio tri metka u leđa mladog kopača.

Iako su svi videli šta se zbilo, niko nije hteo ni reći da kaže Prajsu kada se ovaj sav usplahiren pojavio u salunu.

Fultona nije ni zatekao na licu mesta. Meštani, uglavnom pijanice i besposličari, čutali su po svojim ćoškovima. Samo je vlasnik saluna, koji je istovremeno radio za barom, na kraju morao da da izjavu:

— Šerife, ne treba da razbijaš glavu. I jedan i drugi nisu naši ljudi. Prema tome, šta nas briga kad se ubijaju.

— Mene je briga, ako tebe nije, Hamersmite. Ti bi bar trebalo da se setiš koliko smo skupo platili red i mir u Vel-su. Dakle, ko je prvi počeo?

Hamersmit se brzo odlučio. Kopač je mutav, dakle bezopa-

san. Onaj žutobledog lica, sa ubilačkim očima još je živ.

— Ono, nisam baš siguran ko je otpočeo svađu, ali je ovaj na patosu prvi udario onog stranca. Onaj se branio i potegao kolt. To je sve što sam ja video.

— A gde je sad taj drugi stranac, taj što se »branio«?

— Otkud ja znam. Nisam mu ja majka ni otac — brecknu se Hamersmit oštrije nego što je nameravao. Da bi valjda izgadio situaciju, dodade: — Šerife, to je jedan od one petorice koji su nedavno stigli u grad.

Kada je čuo ko je ubica, Prajs se naglo ohladio. Uostalom, krčmar je u pravu. Ubijeni je stranac, kao i njegov ubica. Nikog od poštenih građana nije bilo na licu mesta i sve će ostati samo neproverena priča.

— Sklonite ovog jadnika oдавде, a ako ima para kod sebe, dajte ih pogrebniku da ga ukopa.

Hamersmit samo klimnu glavom i pozva dva momka koji su mu pomagali. Vrećice zlatnog praha koje je našao u po kojnikovom pojasu zadržao je za sebe, a pogrebniku je velikodušno prepustio konja i jednu mazgu sa priborom za ispiranje zlata.

Posle ubistva Fulton se smirio. Onaj napad kašlja samo je najavio krizu koja je nailazila. Još u toku noći uhvatila ga je groznica. Njegovi ortaci mislili su da neće izdržati do jutra. Međutim, pred zoru napad popusti i Fulton zaspao koliko-toliko mirnim snom.

*
* *

Sandens Kid i Buč Kasidi jahali su mirno već nekoliko dana. Prešli su granicu Nevada i sada su bili nadomak Velsa.

— Samo zato da ne kažeš kako sam sebičan, svratićemo na dan-dva u Vels — obrati se Buč namrgođenom Kidu, kome je već bilo dosta sedla.

Kada su najzad ujahali u na selje, dočekala ih je pusta ulica i uglavnom spuštene kapci na prozorima. Sunce je oteralo i najvrednije žitelje Velsa na podnevni odmor u debeloj hladovini.

Našavši se između dva saluna koji su za širinu ulice bili udaljeni jedan od drugog, Sandens, koji je sada jahao ispred Buča, za trenutak zasta de i odluči se za onaj salon sa svoje leve strane. Zašto — to ni sam ne bi umeo da objasni. Tek, opredelio se nasumi-

ce i tako bar za izvesno vreme odložio ono što će se neminovno dogoditi.

Iako je izgledalo da nikoga nema, ipak je nekoliko pari očiju registrovalo njihov dolazak. Dva para, međutim, bila su od velike važnosti. Mark Spid dežurao je kraj prozora dok su njegovi kompanjoni demuckali za stolom u uglu. Desno od njega, kraj drugog prozora, glave naslonjene na ploču stola, činilo se da drema i stari šerifov pomoćnik, ali to je samo tako izgledalo. Zato je i starac odmah ugledao dvojicu stranaca.

Kada su došljaci sjahali preko puta i ušli u salon, Mark požuri da obavesti Keša o nepoznatim jahačima, a stari pomoćnik iskoristi taj trenutak i nečujno šmugnu na ulicu. Odmah je požurio, koliko su mu to reuma i stare rane dozvoljavale, da obavesti šerifa o dvojici nepoznatih jahača.

— Dvojica, kažeš. Zar im nisi video lica? Valjda onu dvojicu možeš da prepoznaš, ha? Nije ti prvi put da loviš nekoga — negodovao je Keš izvlačeći iz velikog džepa najnoviju poternicu koju je raspisala železnička kompanija.

Mark je uzalud buljio u lica dvojice odmetnika. One jahače maločas nije najbolje ni vi-

deo, nešto zbog prljavih prozorskih stakala, nešto i zbog ugla pod kojim ih je gledao. Ipak, on klimnu glavom.

— Može lako da se desi da su to baš oni — procedi.

— Znači, može i da se ne desi, zar ne? — odbrusi Keš. — Pređi preko i dobro ih zagledaj. Onda se vrati i reci da li su to Buč i Kid. Jasno?

Mark brzo napusti salun. Na ulici namesti opasač sa koletom malo bolje, onda odlučno zakorači ka susednom salunu.

Sandens Kid istrese i drugu čašicu viskija na iskap a onda se prihvati velike krige piva. Hladno piće ga osveži i njegovo raspoloženje namah se povrati.

— E, prijatelju moj, ovo je već nešto. Ako se desi čudo, pa ovde natrčim i na nekoga ko voli da zaigra poker...

Kasidi očuta. Toga se naime i plašio. On je planirao da se u Velsu zadrže tek onoliko koliko je potrebno da popune namirnice i odmore konje. Ako Kid zaista naleti na nekog ko je raspoložen za partiju-dve karata, onda će nastavak njihovog puta biti neizvestan.

— Kide, odoh ja do prodavnice da nabavim ono što će nam biti potrebno za dalji put, a ti se lepo osveži. Vidimo se uskoro.

Sandens samo kplimnu glavom, zatim pokaza šankeru da mu doda flašu. Noseći kriglu i čašicu u jednoj i flašu u drugoj ruci, potraži mesto u uglu saluna u kome je, činilo se, bila najdeblja hladovina.

Za to vreme Buč i Mark su se mimoišli na nekoliko koračka, ali lovac na ucene ni ovog puta nije mogao da mu prepozna lice. Buč je nabio šešir duboko na čelo zbog sunca koje je peklo. Osim toga, čim je izašao iz saluna, skrenuo je levo, duž zgrada. Mark nije sačekao da vidi na koju će stranu nepoznati, verujući da je to možda i neki građanin. Uostalom, mislio je, ako je jedan od njih unutra, i drugi će se kad-tad vratiti.

Dok su se pokretna vrata saluna lelujala za Markom Spidom, šerif je slušao raport svog pomoćnika ležeći u jednoj praznoj ćeliji. Tamo je hladovina bila najveća.

— Kažeš, dvojica su... mlađi... nisu loše obučeni... imaju prijatne face? Pa, ne znam, stari, možda su to i ONA dvojica. Hajde da ih pogledamo izbliza — odvrati šerif ustajući.

I baš kada su se spremali da krenu u kancelariju, upade sredovečan čovek ispijena li-

ca, sav odrpan, sa velikom, pra starom puškom u rukama.

— Šerife, ako ne zaustavite onog prokletog Marfija, ja ću mu presuditi! — povika, zatim nastavi da objašnjava.

Čuvar zakona duboko uzdahnu. Po stoti put slušao je istu priču o svakodnevnim svađama dvojice sitnih farmera koji su se godinama mrzeli i podbadali jedan drugog.

Objašnjavanje je potrajalo više od dvadesetak minuta. Za to vreme Keš Brendon je pripremao svoje ljude za pokret.

— Dakle, podelićemo se. Mark i Konors idu na zadnja vrata, ostali sa mnom.

— A sa kime idem ja? — javi se slabašnim glasom Fulton, koji je pre nekoliko minuta ustao iz kreveta.

— Zar si u stanju da ideš? — upita ga Brendon.

— Kad to ja nisam bio spreman za posao, Keš? — upita tiho tuberkulozni revolveraš prilazeći šanku i hvatajući flašu.

Keš samo klimnu glavom i pozva ga da krene sa njim.

Lov na dvojicu odmetnika mogao je da počne.

Kasidi je u prvoj radnji brzo nabavio sve što će im biti potrebno za dalji put i popunio rezerve municije. Nije zaboravio ni dve flaše viskija,

koje će mu biti potrebne da umiri Kida kada budu ponovno zašli u pustoš. Konačno krete ka vratima, ali ga vlasnik zaustavi.

— Gospodine, kuda da isporučim ovu robu?

— Pa, kad ste već tako ljubazni, pošaljite je dole u salun.

Sudbina je htela da se Buč pojavi na vratima baš u trenutku kada su Mark Spid i Milt Konors šmugnuli u sokače pored saluna sa očiglednom namerom da u krčmu uđu sa zadnje strane. Buč ugleda i ostalu trojicu kako oprezno prilaze salunu.

— Znači, neko nas je prepoznao. Ako nisu šerif i njegovi ljudi, onda su neki lovci na ucene — promrmlja Kasidi.

Sačekao je da Keš sa onom dvojicom uđe na glavna vrata, onda odluči da krene za onima koji su ušli na sporedni ulaz.

Sandens Kid odmah je primetio trojicu koji su tobože nemarno zakoračili prema šanku samo ga ovlaš okrznuvši pogledima. Uvek bezbrižni odmetnik nije mnogo pažnje obratio na njih. Tek kada ga posle nekoliko minuta Brendon oslovi, on oseti neko grčenje ispod rebara — znak da se pri bližava opasnost.

— Ako s ne varam, stranče, tvoje ime je Sandens Kid?

Sandens ništa ne odgovori, nego se samo nasmeši i gotovo neprimetno pomeri nazad kako bi lakše mogao da dohvati dršku kolta.

— Nećeš da odgovoriš? Znaš, tvoj odgovor mi nije ni potreban pored ovog ovde — nastavi Keš i izvadi poternicu.

— I šta nameravaš da preduzmeš, čoveče? — konačno se javi i Sandens Kid.

— Zavisi od tebe. U svakom slučaju, mene interesuje samo ova brojka ispod vaših slika. Zbilja, gde ti je ortak?

To se pitao i Kid, nadajući se da će se Buč pojaviti u pravom trenutku. Gotovo je u to i poverovao kada su se otvorila sporedna vrata desno od njega. Na njegovu žalost, to su bili Mark i Milt.

— Keš, zaboravio sam da ti kažem, onaj drugi je izašao baš kad sam ja hteo da uđem. Tu je negde, sigurno.

Lovci su okružili Kida, tako da nije mogao da načini ni jedan pokret a da oni to odmah ne vide. Mark i Milt su ostali blizu vrata i čekali da vide šta će Keš preduzeti. Ovaj kao da je uživao u trijumfu što je baš njemu uspelo da uhvati čuvene odmetnike. Onog drugog doduše još nije imao

u šaci, ali to je bilo samo pitanje vremena, smatrao je on.

Buč je neopaženo ušao u malu prostoriju na kojoj su bila samo još jedna vrata. Polako trudeći se da bude nečujan. Ona dvojica lovaca na ucenu nisu zatvorili vrata, nego su ih samo pritvorili. Buč je sada lepo mogao da čuje šta se govori u salunu i da vidi Marka Spida sa strane.

Kasidi je bio na mukama. Još nikada nije pucao u nekoga, a sva je prilika da će to sada morati da učini. U pitanju je bio Kid, a uz njega i on sam. Zato polako izvuče kolt i nape ga spreman da gurne vrata i stane uz Kida.

— U redu, dečko, vreme je da se odlučiš. Ili daj kolt, ili ga potegni. Izbor je tvoj. Mogli bismo i da te bez reči izrešetamo, ali to nije moj stil — hvalisao se Keš Brendon više da bi fascinirao svoje partnere nego da pruži Sandensu šansu.

— Ja sam odlučio — javi se Sandens opasno tihim glasom. — A da li ste se vi odlučili?

— Šta mi ima da se odlučujemo? — povika Vajt Brubeker.

— Pa, ko od vas putuje sa mnom — u pakao — isceri mu se Kid.

Tog trenutka se Mark Spid pomeri kako bi bio što više iza leđa plavokosom odmetniku i tako se prosto nacрта ispred cevi Bučovog kolta.

Kasidi pruži ruku i hitro mu istrže kolt iz futrole, zatim sa oružjem u svakoj ruci banu u salun.

— Hej- Kide, da sam stigao na vreme. Kaži koga hoćeš prvo da ustrelim! — povika.

Sandens se za trenutak zapanji zbog ovih reči, onda, setivši se, glasno se nasmeja.

— Ortak, biraj koga hoćeš, meni je svejedno u koga ću pucaati.

Lovci su za trenutak stajali neodlučno. Onda bledunjavi Fulton odluči da pokaže svoju brzinu i preciznost.

Kid je odmah zapazio povijanje revolveraševog ramena. Hitro kao čegrtuša, njegova ruka sunu niz telo. Bio je brži. Mnogo brži. Sa rupom na sredini lica, otkinuta nosa i sav obliven krvlju, tuberan se sruči uz šank.

Više refleksno nego što je to zaista hteo, kolt poteže i Brubeker, ali mu Kid jednim hicem raznese desno rame. Lovac urliknu od bolova.

Mark Spid i Milt Konors samo su buljili u Buča očekujući da ih zaspe olovom, ali im

on samo dade znak da se pomere u stranu.

— Kide, hajdemo odavde. Ovi nisu vredni da na njih trošimo skupoceno olovo. Hajde, momci, brzo bacajte gvožđuriju na pod da ne bude kasno! — naredi grubim glasom.

Trojica preostalih bandita brzo poslušашe.

— Tako, a sad svi u onu prostoriju tamo. Brzo! — naredivao je Buč.

I dok je on zaključavao vrata, Sandens je za šankom ispio kriglu piva i uzeo punu flašu. Bacio je pare na šank i nasmešio se šankeru.

Sledećeg trenutka bili su na ulici, tamo u trenutku kada je na dvadesetak metara od saluna stigao zadihani šerif u pratnji starog pomoćnika.

— Hej, stanite... čekajte... naređujem! — dahtao je šerif.

Kid se bez reči okrete izvadi kolt i zapuca dva puta u njegovom pravcu. Oba kuršuma uzvitlaše prašinu ispred samih šerifovih čizama i on se ukopa u mestu buljeći u dve rupe na zemlji. Kada je ponovo podigao glavu, Buč i Kid bili su već gotovo na kraju ulice.

Zbunjeni trgovac buljio je u Buča, koji mu je u trku prosto istrkao vreću sa namirnicama i nestao iza prvog ugla.

Tada se pojaviše Keš i njegovi ortaci i ispališe nekoliko metaka u oblak prašine koja je polako počela da se vraća na ulicu.

— Šta ćemo sad, Keš? — javi se Spid.

— Sigurno nećemo sedeti i kukati. Idemo za njima. Brubeker neka pošalje telegram gazdi, a mi idemo za njima dok im je trag svež.

Na sva pitanja zapanjenog šerifa, koji je buljio u mrtvog Fultona i u teško ranjenog Brubekera, Keš je samo odmahnuo rukom.

Pet minuta kasnije uskočio je u sedlo i u pratnji preostale dvojice lovaca na ucene poterao konja u galop.

Međutim, čak i mala prednost od pet minuta bila je dovoljna Buču i Kidu da se dočepaju otvorene prerije i da zamaknu među valovite brežuljke. Mogli su da biraju na koju će stranu, a, ako ustreba, i da sami odrede mesto sukoba sa goniocima.

VIII

Iz samo njemu znanih razloga, Martin Vajs je posle bekstva Kida i Buča iz Tvin Folza krenuo u Naipu. Tamo je punih deset dana čekao da mu stignu telegrami sa raznih strana.

Međutim, ni jedan mu nije doneo očekivanu vest. Svi su mahom bili isti:

»Sandens Kid i Buč Kasidi nisu viđeni u okolini!«

Vajs počeo da sumnja u svoje iskustvo u pogledu dvojice odmetnika. Nisu uradili ono što je očekivao, i sada je morao da misli šta bi sam uradio da je u bekstvu. Konačno je shvatio.

— Ipak su me prevarili i izabrali najkraći put preko granice Ajdaha, ali i najteži — go tovo glasno reče, šetajući ispred prozora svoje hotelske sobe.

Vratio se stolu, na kome je ležala velika karta SAD.

Posle nekoliko minuta, crvenom olovkom je povukao oštru liniju od Tvin Folza do Vesla u Nevadi, zatim dalje do gradića Elko, Palisad.

Zašto baš tako?

Svako ko se odluči da krene kroz Nevadu pre će izabrati ovaj koliko-toliko pitom kraj i dolinu Humboltove reke nego severozapadni deo, na kome se pružala ubistvena pustinja, Blek Rok, a iza nje prostrana Velika visoravan, takođe retko naseljena. Dakle, zaključio je Vajs, ona dvojica su najverovatnije krenula baš tim putem. Dva dana kasnije Vajs je ponovo sa svojim lju

dima stigao u Twin Folz. Pre no što se uputio u hotel, otišao je do pošte i poslao hitan telegram u Vels, a druga dva u Palisad i Elko.

Dva sata kasnije momak sa pošte doneo mu je odgovore.

Vajs brzo ali smireno otvori telegram iz Velsa.

»Odmetnici koje tražite bili su ovde pre nekoliko dana. Stop. Imali sukob sa grupom lovaca na ucene. Stop. Dva lovca stradala. Stop. Buč i Kid pobjegli prema jugu. Stop. Pre ostali lovci na ucene krenuli za njima.«

Telegram je potpisao šerif Velsa.

Druga dva telegrama bila su negativna.

Martin Vajs napisa izveštaj za svoju centralu u Denveru, onda sa ljudima krete vozom do Velsa. Tek tamo namera-
vao je da napravi plan daljih akcija.

*
* *

Iako ne prevelika, Humboldtova reka imala je dovoljno vode i u najsušnijim mesecima, kada najveći broj reka i rečica u Nevadi presahne. Buč i Kid jahali su levom obalom. Buč je znao da se oba veća na

selja nalaze baš sa leve strane reke.

Onog dana kada su pred no som pobjegli lovcima na ucene, veoma su brzo uspeli da zametnu trag iskoristivši prvo javni put sa bezbroj tragova, potom jedan veliki kamenit plato.

U smiraj dana sa jednog brega ugledali su u daljini trojicu jahača kao tri pokretne tačke.

Jahači su se kretali gotovo paralelno sa njima, ali mnogo zapadnije.

— Hej, Kide, ako i ostali tragači budu kao ona trojica, mi možemo da se razbaškari-
mo i dobro odmorimo pre nego što krenemo dalje.

Kid samo klimnu glavom. Još se nije bunio. Još kada mu je Buč saopštio da se pred njima nalaze dva veća naselja, on zadovoljno zazvižda.

Posle dužeg vremena, on reče:

— Hej, Buče, šta misliš da uradiš sa svojim delom para? Do sada nismo potrošili ni centa od one love. Sigurno si razmišljao o tome. Zar nećeš nešto da pošalješ kući?

Kasidi se trže. Morao je da prizna da na to nije ni pomislio. Sada, kad se plavokosi odmetnik toga setio, on brzo zaklima glavom.

— Svakako, Kide, svakako. Dobro si me podsetio. Čim sti gnemo u Elko, poslaću nešto para porodici. A šta ćeš ti sa svojim delom?

Sandens se nasmeja.

— Eh, pa znaš ti mene. Kupiću nekoliko novih košulja, kaput, čizme... Ostalo, zna se...

Jedno vreme jahali su bez reči.

Svud oko njih vladala je tišina. Tolika da se lepo čulo žuborenje Humboltove reke, koja je od njih bila udaljena oko dvesta metara. Preko reke, daleko na zapadu, videli su se ogranci planine Blek Rok ispod čijeg podnožja je počinjala istoimena pustinja, nastala pre nekoliko hiljada godina kada su na tom delu kontinenta još uvek besneli vulkani, a zemljotresi svaki čas menjali oblik Zemljine površine. Ostaci tamne, gotovo crne lave, ko zna kada izbačene i ohlađene, doneli su ovom kraju i ime, Blek Rok — (Crna kamenasta pustinja).

Sa one strane kojom su jahali Buč i Kid, prvo u obliku blagih padina, zatim sve viših bregova, počinjala je istočna strana Velikog basena koji je zauzimao centralni i najveći deo države Nevada.

Iako bi se na prvi pogled reklo da je i Velika visoravan slično pustinji Blek Rok nenasanjena i pustošna, nije bilo tako. Preko velike visoravni teklo je bezbroj potoka i reka, a tu su ležala i jezera — desetak većih i još toliko manjih, znanih samo lovcima i Indijancima. Tu na visoravni mogao je čovek godinama da se krije bez bojazni da će ga potera ikada pronaći.

— Buče, koliko se ja sećam, za nama nema poternica u Nevadi — javi se iznenada Sandens Kid, prekinuvši tako božanstvenu tišinu.

Kasidi se trže iz blaženog mira.

— Izvini, nisam te čuo. Nešto si rekao?

Sandens se glasno nasmeja.

— Šta je, počeo si da stariš, ili si se toliko opustio zbog ove okoline?

Kasidi se okrete oko sebe kao da tek sad vidi svu onu lepotu pa gotovo stidljivo priznade:

— U pravu si. Stvarno su me ovaj mir i ova lepota opili. Gotovo sam zaboravio da smo dva uboga begunca — reče smeškajući se.

Kid se još jednom i još glasnije nasmeja.

— Znaš, voleo bih da uvek budem ovako »ubog« begunac

— reče lupkajući rukom bisa-ge iza sedla.

— Nisam mislio na to — nekako setnim glasom reče Buč.

Sandens ovog puta pažljivo pogleda prijatelja. Znao je šta sada sledi. Kad god bi se posle nekog velikog posla našli na nekom lepom mestu, Buč je postajao sentimentaln, spreman da se okane odmetničkog života i skrasi na jednom mestu.

— Samo nemoj opet one žalopojke koje slušam već godinama! — opomenu on svog dugogodišnjeg ortaka. — To smo valjda već jednom raščistili. Čak i kada bismo se zaustavili i prekinuli, čak i kada bi se to dogodilo, šta misliš koliko dugo bismo mogli da uživamo u miru? Zar misliš da nam je Pinkerton oprostio, ili železnica? Ha? Da i ne govorim o svim onim lovcima na ucene i nagrade. Veruj mi, brzo bi nam preseao taj mir i »pošten« život.

Kao da se i sam iznenadio zbog ovolike govorancije, Kid odmahnu rukom i obode konja.

Buč je gledao kako se Sandens udaljava, dok je za kopitama njegovog konja letela crna plodna zemlja.

Posle nekoliko trenutaka i sam obode konja i pojuri za Kidom. U onoj jurnjavi gotovo je projurio pored njega. Gotovo u mestu je zaustavio konja i okrenuo ga. Kid je mirno ležao ispod jedne velike vrbe na obali omanjeg rukavca. Njegov konj je čupkao visoku travu.

— Šta ti sad to znači? — upita kasidi zbunjeno.

— Pogledaj samo ovu lepotu oko nas, pa će ti biti jasno — uzvрати Sandens imitirajući svog prijatelja i počeo da se smeje.

Kasidi skoči sa konja i pojuri na Kida. Ovaj ustade i spremno ga dočeka. Počeše da se rvu kao dvojica nestašnih dečaka. Na kraju upadoše u vodu. Kid se odmah uspravi i krene na obalu.

— Šta je, predaješ se? — povika Buč pobedonosno lupkajući šakama po površini vode.

— Ne, samo si zaboravio da ja ne znam da plivam. To je sve — uzvрати Kid sa pristojne udaljenosti.

Zaista, Sandens Kid nije u meo da pliva. Uzalud je Buč toliko puta pokušavao da ga natera da nauči, ali je plavokosi revolveraš odbijao svaku pomisao o tome.

— Ma, hajde, Kide, to je lako. Vidi. Možeš i ti to. Hajde, možda će ti jednom od toga i život zavisiti — navaljivao je Buč, ali uzalud.

Desetak minuta kasnije njih dvojica, samo sa šeširima na glavama, ležali su u polusenci velike granate vrbe. Odeća im se sušila na suncu. Odjednom Kid počeo na izgled bez razloga da se smeje.

Kasidi ga začuđeno pogleda, ali Kid od smeha nije mogao da dođe do reči. Konačno, kada je došao sebi, on objasni:

— Hej, Buče... zamisli da nas sad neko potera... ovako gologuze. Kakvo bi to bekstvo bilo... Šta veliš? Zamisli samo.

Sledećeg trenutka i Buč počeo da se neobuzdano smeje. Kada ga smeh prođe, on požuri da navuče polusuvu odeću.

— Znaš, Kide, ako me već uhvate ili ucmekaju, želim da izgledam pristojno — reče pomalo sumornim glasom podsećajući tako Sandensa gde su i šta su.

Trenuci bezbrižnosti nestadoše iznenada kao što su se i pojavili. Posedali su još malo, zatim odlučiše da nastave put.

Dok je podizao bisage nabijene zlatnicima, Kid se seti

da taj dodatni teret smeta konju i zato odluči.

— Šta misliš da ovaj novac stavim u neku banku, a deo zamenim za papirnate novčanice. Njih je mnogo lakše nositi u slučaju trke?

Bilo je to prvi put da Kid predloži da novac od pljačke ostave u nekoj banci.

— Znaš, Kide, da ti je ta ideja vraški dobra. Prvo, za nama nema poternica u Nevada. Drugo, tvoje poštovano ime Hari Longbaf uglavnom je ne poznato čuvarima zakona. Konačno ćeš i ti imati svoj račun u banci kao svi viđeni ljudi u Državama — nasmeja se Buč i brzo dodade: Samo, šta ako neki dripac odluči da opljačka banku, pa odnese i tvoj novac?

Njih dvojica se još jednom nasmejaše, zatim u tišini nastavili put sve do mraka.

*
* *

— Hej, Keš, jesi li siguran da jašemo dobrim pravcem? — javi se prašinom zatrpani Mark Spid, kome je već bilo dosta jahanja po obroncima pustinje Blek Rok.

— Možda ti znaš neki bolji put? — uzvрати Keš zajedljivo, pljujući prašinu iz usta.

— Pa, sad, ne znam da li je bolji put, ali tamo na istoku ima naselja. Siguran sam da su i ona dvojica krenula tamo. Šta bi, kog vruga, tražili u pustinji? — uzvratil Spid.

Iako teška srca, Keš Brendon popusti.

— U redu. Ako i ti tako mi sliš, Konorse, onda da skrenemo na istok. Ako se ne varam, tamo se nalaze dva grada. Valjda ćemo u jednom od njih naići na neki trag one dvojice. Uostalom, ova potera i nije planirana da se okonča za nekoliko dana. Imali smo priliku u Velsu i nismo je iskoristili. Sada nam jedino preostaje da nastavimo za njima.

Dvojica mlađih ortaka radošno prihvatiše Kešovu odluku i uskoro okrenuše premorene konje prema istoku. Od bližeg gradića, Elka, delio ih je dobar dan i deo noći jahanja.

Kada su odlučili da promene pravac, bilo je oko podneva. Jahali su sve do mraka, odmarajući se tek koliko je konjima to bilo neophodno, za tim nastavljali. Kada se nebo konačno osulo zvezdama, a konji počeli da posreću od umora, on se zaustavi kraj jedne bezimene pritoke Humboltve reke.

I jahači i životinje bili su na izmaku snaga. Svežina potoka i mirisna trava na njegovim obalama ličili su im na raj. Uskoro je pucketala logorska vatra na kojoj se kuvao lonac kafe. Ljudi su gotovo bezvoljno žvakali dvopek i suvu govedinu, zalivajući gutlja je čas viskijem, čas hladnom vodom iz potoka.

— Sad na spavanje, momci. Sutra nastavljamo put. Nešto mi govori da ćemo uskoro naići na trag one dvojice — reče Keš daleko raspoloženiji nego tog jutra.

Nije ni morao dva puta da im pominje spavanje. Spid je već uveliko hrkao, a Konorse se meškoljio tražeći najpovoljniji položaj. Nisu ni pomišljali da neko od njih stražari. Konje su sapeli da tokom noći ne odlutaju, a Keš pre spavanja baci na vatru nekakav panj koji je voda izbacila uveren da će goreti gotovo do jutra.

*
* *

Mrak se polako spuštao kada je crvena kugla na zapadu za sobom povukla i crvene pramenove sa nebeskog svoda, ali bilo je još dovoljno vidljivo da Buč u daljini ugleda razbacane kuće naselja Elko.

— Pogledaj, Kide, tamo, levo od nas, to je Elko. Ako nas niko ne čeka, moći ćemo dobro da se odmorimo i završimo posao sa parama.

Sandens se ispravi u sedlu. Lepo je mogao da vidi kuće. One su sa ove udaljenosti preličile na velike nepravilno razmeštene drvene sanduke nego na ljudska staništa. Znao je, međutim, da je to zbog da ljine.

— Šta čekamo? Poteraj tog konja malo brže. Možda dole upravo počinje neka partija kojoj samo još ja nedostajem — reče veselo.

— Polako, momče, prištedi tu životinju. Do sada te je dobro služila, pa nema razloga da je sada uništiš. Uostalom, naselje nam neće pobeći — umiri ga Kasidi i oni nastaviše hodom.

Kada su konačno ujahali u glavnu ulicu, prekrivenu još toplom prašinom, sva svetla po kućama i salunima bila su upalajena.

Sandens' Kid požuri prema prvom salunu, ali ga Buč opet zaustavi.

— Šta je sad, dušebrižniče? — gotovo ljutito povika.

— Konji — lakonski uzrati Kasidi.

Kid sjaha, skide bisage i, pošto ih prebaci preko rame-

na i pušku stavi pod mišku, reče:

— Ako ti nije teško, smesti i mog konja. Ja te čekam tamo — dobaci pokazujući prstom preko ramena u pravcu vrata saluna. Ona su se ljuljala kad god bi neko ušao ili izašao iz saluna.

Pola sata kasnije i Buč uđe u isti salun. Dok je smeštao konje, procaskao je sa starim konjušarem, koji ponosno reče da je štala njegovo vlasništvo. Tako je Buč saznao koja je banka, od ukupno dve, bolja, gde se najbolje jede, ko igra velike partije i sve ono što može da bude važno za stranca koji je tek ujahao u grad.

— Znači, kod vas je mirno, nema velikih gužvi — reče Buč kao uz put.

— Nema, stranče. Ovde oдавно nije bilo neke veće pucnjave, niti je naš šerif morao u poteru za nekim razbojnicima. Prošla su ta vremena kada su žestoki i mračni momci jurili Zapadom i kada je praštanje koltova bilo svakodnevno — brzo je govorio starac.

Čim je ušao u salun, Buč primeti Kida. Ovaj je već seдео za jednim stolom oko koga je bila okupljena grupa kibicera. Kid se smeškao, što je

značilo da još proučava igrače oko sebe i pokušava da od gonetne koji će od njih biti onaj pravi.

Kako su ljudi oko stola uglavnom bili građani i dvojica ili trojica kravara i kopača zlata, Buč odahnu i sede za jedan obližnji sto, taman da se, kao toliko puta ranije, nađe Kidu iza leđa. Naručio je flašu pića i večeru, onda popočeo da posmatra ljude oko sebe.

Uskoro mu priđe jedna salunska devojka pokušavajući da zavodnički njiše mršavim kukovima, ali je Buč uljudno vrati odakle je došla izgovarajući se da će je kasnije sam potražiti. Devojka ga odmeri s prezirom i vrati se za šank. Navikla je već na svakojaka ponašanja, pa joj je najčešće bilo svejedno.

Veče, potom i najveći deo noći prošli su mirno, tako da je Kasidi odahnuo kada su konačno krenuli na spavanje.

Sandens je igrao tek da se zabavi. Nije želeo ni da poplaši saigrače, čuvajući ih za neko naredno veče.

Podne je već odavno prevailo kada su se dvojica odmetnika probudili. Dani provedeni u sedlu i noć u krčmi učinili su svoje. Kada su se konačno dočepali mekih pos-

telja sa azačudjujuće čistom posteljinom, zaspali su kao zaklani.

— Ovo je zaista vredelo onih dvadeset dolara koliko sam platio — reče Buč protežući se.

Kid, koji je spavo na drugom kraju sobe, počeo ne otvarajući oči da pipa flašu konjaka koju je pred zoru poneo iz saluna. Kada mu to konačno uspe, on sa olakšanjem odahnu i nateže.

— Kako možeš tako rano da piješ? — upita ga Buč.

Sandens pogleda na sat i reče:

— Prijatelju, ako je za tebe pet po podne rano, onda svakako čast.

Buč skoči kao da negde žuri, onda ponovo sede na krevet.

— Mogu ti reći da me ni topovi ne bi probudili, tako samo čvrsto spavao. Nije čudo što smo prespavali više od pola dana.

Dok su se oblačili i brijali, spremajući se da siđu na večeru, zatim u obilazak saluna i drugih »znamenitih« zdanja u Elku, bezbrižno su čavrljali. Možda ne bi bili toliko bezbrižni da su znali da će te večeri u grad stići i Martin Vajs sa svojim ljudima. Njihova zabrinutost bi bila veća kada bi

znali da su od podneva gosti Elka i Keš Brendon sa svojim pratiocima. Samo lenjost ostavila je ove poslednje na samom ulazu u grad u prvoj krčmi, gde su još utolili glad i žeđ.

— Idemo prvo u banku — reče Kid dižući teške bisage. Biću mirniji kad više ne budem morao da mislim na ovaj prtljag.

— U pravu si. Ja već znam u koju ćemo banku. Stari konjušar mi je rekao da njen vlasnik ništa ne pita, a inače je pouzdan — obavesti ga Buč.

Tako njih dvojica bezbrižno odšetaše do banke, gde, na veliko zadovoljstvo vlasnika banke, brzo završiše posao. Kid zameni deset hiljada dolara u papirnati novac, a Buč preko banke uputi pozamašnu sumu svojoj ženi i deci.

Zadovoljni zbog brzo obavljenog posla, njih dvojica svratiše u prvi salun da se okrepe pred večeru.

— Siguran sam da nas niko nije prepoznao. Dobro sam po smatrao bankara, ali po njegovim očima zaključio sam da nas smatra dobrostojećim biznismenima koji su na nekoj špekulaciji zaradili dobre pare i odmah ih stavili na svoje račune.

— Pa, ne znam da li je bila špekulacija, ali zarada je stvarno bila dobra — uzvрати mu Kid smeškajući se.

I dok su njih dvojica na miru uživali u bogatom obedu, Mark Spid se iskrao iz društva i potražio drugo, veseliye društvo u obližnjoj kući za zabavu. Kada se dva sata kasnije vratio među svoje partnere, oči su mu sijale, lice se cerilo u samozadovoljan osmeh.

— Ličiš na mačora koji je upravo progutao miša — pecnu ga Konors.

— Meni više liči na mačora koji je jurio mačku... i stigao je — podsmehnulo se Keš.

Spid nije reagovao na peckanje svojih ortaka. Pošto je na šanku uzeo viskija, on je otvori i natoči svima.

— Keš, ja sam bio... gde sam bio, ali, na sreću, izgleda da sam uz put saznao i nešto o onome što nas interesuje.

Spid za trenutak ućuta, onda nastavi videći da njegovi partneri gore od radoznalosti.

— Izgleda da su ona dvojica ovde. Sinoć su se pojavila dva stranca. Jedan, plavokosi, celu noć je igrao poker. To vam verovatno nešto govori?

Keš skoči sa stolice.

— I ti mi to tako hladno kažeš? Jesi li i to saznao?

— To ona mala nije znala da kaže. U svakom slučaju, ovde su, u gradu. Možemo da se podelimo i začas ih pronađemo. Posle odluči kako ćemo dalje — uzvрати Spid i iskapi čašu.

Polaskan što njemu prepustaju da i dalje odlučuje, Keš ga pohvali. Onda se podeliše i kretoše da pronađu Buča i Kida.

Dok su oni obilazili salune, u stanicu je, obavijen oblakom gustog crnog dima, stigao voz kojim su doputovali Vajs i nje govori momci.

Šerif Kilpatrik, koji nije propuštao ni jedan voz, i ove večeri našao se na peronu. Kada ga ugleda, Martin Vajs mu bez dvoumljenja priđe i predstavi se pokazujući svoju legitimaciju.

— Vidi, vidi, ništa manje nego Pinkertonovi ljudi. Mora da gonite neku veliku zverku čim ste stigli do nas u tolikom broju. Ako nije tajna, recite mi koga jurite, gospodo — brbljao je debeljuškasti riđokosi Irac.

— Nije tajna, šerife, samo ove ovde nije baš najpogodnije mesto za razgovor o takvim stvarima, zar ne mislite i vi tako? — uljudno ga izbeže Vajs.

Kilpatrik se postidičeno trže požuri da ispravi svoju brzopletost.

— Naravno, gospodine... gospodine...

— Vajs.

— Da, gospodine Vajs. Idemo do moje kancelarije, pa ćemo na miru popričati.

I tako Vajs krete sa šerifom u njegov ured, a njegovi ljudi krenuše da obezbede prenoćište i večeru.

— Znači, ni manje ni više nego jurite Sandens Kida i Buča Kasidija. Otkud vam ideja da su baš u mom gradu?

— Šerife, nisam rekao da su oni ovde. Mi ih pratimo još od Velsa i najverovatnije je da su stigli do Elka. Dakle, jeste li ih videli?

— Nisam. Znači da nišu ovde, ja svaki voz dočekam.

— A šta je sa jahačima? Ljudi, pogotovo ovakve vrste, još putuju i na konjima — uzvрати već iznervirani Vajs.

Natezanje i objašnjavanje bi potrajalo još duže da se posle nekih dvadesetak minuta na vratima ureda nije pojavio jedan od Vajsovih momaka i rukom dao znak svome šefu da izađe.

Vajs se izvini šerifu i napusti ured.

— Mislim da smo ih nagazili. U hotelu preko puta pogle-

dao sam knjigu gostiju i našao ime Hari Longbaf, a čini mi se da je to ime onog Sandens Kida, zar ne?

Martin Vajs se zadovoljno nasmeši.

— U redu, Džoni, samo to još ne znači da smo ih i uhvatili. Pozovi momke da se dogovorimo.

Proteklo je još pola sata dok su se svi Pinkertonovi momci okupili oko Vajsa, koji je za to vreme već smislio kako da reaguje.

— Ovako, momci. Pustićemo ih da se vrate u hotel, bolje nego da za njima jurcamo po gradu. Kada se raspreme za spavanje, napašćemo ih i uhvatiti. Sad pažljivo slušajte...

Dok je Vajs objašnjavao svojim ljudima kako da postupe prilikom napada, Mark Spid je dežurao ispred saluna u kome je Kid igrao »prijateljsku« partiju pokera sa juče-rašnjim partnerima. Činilo se da će partija potrajati do jutra, ali već oko ponoći igrači za stolom se razrediše. Građani su počeli da zaziru od Kida, koji je sve više podizao ulog, i jedan po jedan brzo su odustajali. Ostali već više nisu imali para. Tako se partija neočekivano brzo završila.

— Šta sada da radimo, do đavola, kad ovi seljaci nemaju petlju da zaigraju malo oštrije? — vajkao se Kid.

— Ne znam, ortak, ali mi se čini da one dame tamo imaju dobre ideje — munu ga Buč i dade znak devojkama da priđu.

— Pa, sad, nije ni to loše. Nije kao poker, ali ume da bude uzbudljivo — procedi Sandens i ustade da napravi mesta jednoj riđokosoj devojci čije su bujne grudi pretile da ispadnu iz tesne haljine.

Buč obgrli rukom onu mršavu curu od prethodne večeri i uskoro počeo da se toči viski i šampanjac u velikim količinama. Kada su posle izvesnog vremena krenuli prema hotelu, Spid je već žurio da javi novost Kešu i Konorsu.

Tako su odmetnici sa svojim devojkama nesmetano ušli u hotel, ne primećujući da u njemu vlada neuobičajena tišina.

Kada je brava za njima šk-ljocnula, Vajs pozva svoje ljude.

— Momci, ako dođe do pu-cnjave, dobro pripazite da one dve devojke ne stradaju. Kud baš da se i one tu nađu. U svakom slučaju, dobro otvori-te oči. Pozvaću ih da se pre-

daju. Ako to odbiju, onda ćemo videti šta dalje.

Iako su se trudite i davale sve od sebe, devojke brzo posustaše. Kid se okrete flaši. Taman je nagnuo da dobro potegne, kad mu ruka zastade u pola pokreta. Nešto se dogodilo napolju.

Da li je to bio neki šum kojim nije bilo mesto tu gde se začuo, da li je to bila neka suviše tiho izgovorena reč — tek instinkt dugo progonje nog čoveka pobudi podozrenje u Kidu.

— Hej, Buče, nešto nije u redu — opomenu on tiho drugu, koji je nešto prigušeno razgovarao sa mršavom devojkom.

— Šta to nije u redu, dečko?

— Ne znam. Nešto se događa. Nešto što ima veze sa nama.

Kasidi se odmah diže i odgurnu devojku. Brzo je prišao prozoru dok je Kid gasio veliku lampu sa zelenim abažurum. Devojke, koje su godina ma sedele po salunima, shvatiše da se sprema nešto opasno. Odmah ućutaše. Riđokosa brzo siđe s kreveta i leže na pod, a mršava joj se pridruži.

— Vidiš li nešto? — upita Kid, koji je stajao kraj jednog prozora.

— Ne. Čekaj... jedna senka tamo preko, kod one prodavnice — odgovori Buč, koji je baš tog trena primetio Konorsa.

Sandens Kid se ponovo umiri i počeo da osluškuje šumove koji su dolazili iz hodnika. Taman zausti da o tome obavesti Buča, kad se spolja zaori glas Martina Vajsa:

— Govori vam Martin Vajs. Opkoljeni ste. Najbolje je da se predate bez pucnjave. Pustite devojke napolje i odbacite oružje!

Glas Pinkertonovog najboljeg detektiva odjeknuo je u ušima dvojice odmetnika kao grmljavina podivljalog stada u noćnoj tišini.

Kid besno opsova. Dobro je poznavao ovog upornog čoveka.

— Otkud se ovaj stvori čak u Nevadi? — reče kao da pita i sebe i Buča istovremeno.

Kasidi samo besno mahnu rukom i počeo se po temenu.

Mahinalno je prišao prozoru. Na ulici više nije bilo nikoga, ali je znao da se neko od Vajsovih ljudi krije negde u mraku.

— Kide, kako ćemo? — upita.

— Neka prvo izađu devojke, onda ćemo se već nekako snaći. Ta, mi smo čuveni Sandens Kid i Buč Kasidi, zar ne, ortače?

Devojke zinuše od čuda. Kid im priđe i čušnu im po jednu krupnu novčanicu u dekolte.

— Devojke, za vas je zaba-va gotova. Za nas tek počinje — reče im na vratima, zatim se pomeri u stranu da ih propusti.

Nekoliko trenutaka vladala je tišina, onda jedan momak pokuša skokom u sobu da reši situaciju. Bio je to Konors, kome je dojadilo da stalno bude poslednji momak u družini lovaca na ucene. Možda bi njegov potez i uspeo da je trebalo da se obračuna samo sa Kasidijem. Ovaj je nepomično stajao ne usuđujući se da puca u čoveka na podu. Sandens Kid nije imao takve skrupule. Čim je staklo na balkonskim vratima prslo, on je već potegao kolt i ispalio dva metka u nezvanog gosta.

Martin Vajs nije znao o čemu se radi. Zato povika:

— Šta se tamo događa, ko je pucao?

— Znači, tako ti nudiš predaju, Vajse? — povika Buč.

— Ovamo nas zamajavaš, a sa druge strane šalješ strelce. U redu, ako tako želiš.

Besan kao ris, Buč poteže kolt i izbuši vrata na sobi.

— Bravo, ortače! Najzad si počeo da se ponašaš kao pravi hombre. Još ćeš mi se i svideti — smejao mu se Kid.

Buč brzo napuni ispražnjeno oružje.

Tada začuše nekakvu galamu na hodniku. To su se Keš i Spid prepirali sa Vajsom i njegovim ljudima.

— Moj čovek je stradao tamo unutra i ja moram da mu pomognem. Uostalom, pre vas smo otkrili onu dvojicu i imamo pravo prvenstva — bunio se Keš Brendon.

— Pričate bez veze, prijatelju. Ona dvojica tamo su moji i ja ću ih uhvatiti. Ovog puta sigurno — protestovao je Vajs.

Za to vreme Buč ie motrio kroz prozor. Ma kako pomno motrio, nije uspeo da prime- ti nikakvo kretanje.

— Hej, Kide, izgleda da su svi u hotelu, možda i u susednim sobama — ali na ulici nema nikoga. Šta veliš, da pokušamo na tu stranu?

— Šta? Hoćeš da polomim noge, pa da me onda sakatog vode na vešala? To nikada! — povika Kid.

— Ali, Kide, nije visoko. Najviše pet-šest metara. Kad se uhvatiš za okvir prozora smanjićeš visinu za čitava dva metra. Znači, ostaju još tri-četiri. To nije ništa. Samo da nas ne primete pre vremena. Hajde, to nam je najbolja prilika — navaljivao je Buč.

Tog trenutka vrata na sobi se razleteše pod naletom tela Keša Brendona i Marka Špida. Čim su upali u sobu, lovci na ucene osuše vatru. Želja da se dočepaju bogate lovine pobedila je njihovu opreznost i potisnula iskustva u drugi plan.

Ovog puta Buč se pridruži Kidu, te zajedno odgovoriše na napad. Buč je pucao neprecizno, ali je ipak uspeo da prikuje Spida za pod. Što se Kida tiče, on je jednim metkom uspeo da izbiје kolt Kešu iz ruke, a drugim da mu polomi levo rame.

— Sad, Kide, dok se nisu odlučili i drugi. Sad, za mnom! — povika Buč i pritrča prozoru.

Oklevao je tek toliko da baci pogled levo i desno. Zatim nestade sa vidika.

Sandens opsova, ispali još dva-tri metka prema vratima, zatim i sam krete za Bučem.

Vajs se pokazao kao iskusen lovac na ljude. U trenut-

ku kada su dvojica odmetnika izletela kroz prozor, trojica njegovih momaka pojaviše se iza ugla prodavnice i otvoriše paljbu iz pušaka.

Samo mrak i prevrtanje po prašini spasili su dvojicu odmetnika. Već sledećeg trena oni skočiše i baciše se iza pojila za konje. Samo nakratko bili su van opasnosti. Pinkertonov detektiv sada ih je gađao iz hotelske sobe, dve cevi pojaviše se iz njihove malopredašnje sobe.

Kid se okrete i brzinom munje ispali nekoliko hitaca na njih, zatim, ne proveravajući da li je pogodio, ulete u predvorje hotela.

Buč, koji je za to vreme morio na strelce preko puta, ispali u mrak preostale metke iz kolta i okrete se prema ulazu u hotel.

— U redu, Buče, kreni! — doviknu mu Sandens ispaljujući metak za metkom prema uglu trgovine.

Trenutak kasnije Buč glavačke ulete u predvorje hotela.

Dok je Sandens po treći put te večeri punio kolt, Buč počeo da se osvrće oko sebe. Tada ugleda neka vratašca iza pulta i pokaza Kidu u tom pravcu.

— Proveri, ja ću paziti na ulicu i stepenište — reče ovaj.

Buč požuri da obavi zadatak i uskoro se vrati ozarena lica.

— Uspećemo, dečko, ona vrata vode u zadnje dvorište. Hajdemo!

Kid ispali dva metka kroz vrata u trenutku kada Vajsovi momci kretoše preko ulice, zatim požuri za Bučem. Taman su zamakli kroz vratašca, kada se gore na stepeništu pojavi Vajs sa oktatkom ljudstva. Lupa vrata privukla je njihovu pažnju i oni ispalili kišu metaka u njih. Na sreću odmetnika, bilo je to nekoliko sekundi kasnije.

Našavši se u dvorištu, Buč brzo počeo da se orijentiše ne bi li se setio na kojoj strani se nalazi gradska štala. Brzo je rešio taj problem, pa povuče Kida za rukav.

— Šta si sad smislio, pametnjakoviću? — upita Kid.

— Idemo po konje. Štala je na onoj strani. Hajdemo!

Prošli su kroz još dva dvorišta preskačući tarabe. Onda, u poslednjem trenu pobegoše razjarenim psima — čuvarima kod treće tarabe. Ipak se bez teškoća nađoše na ulici.

Tek što su istresli prašinu sa odela i namestili šešire, pred njima se stvorio debelju-

škasti šerif Kilpatrik u pratnji jednog pomoćnika.

Tajac pri iznenadnom susretu potraja samo nekoliko sekundi. Tad se oglasi Buč:

— Lep je ovaj vaš grad! U našem hotelu puca se kao kod Ričmonda, a nema nikoga da zaštiti poštene putnike. O tome će i guverner saznati, to vam obećavam. Hajdemo, Hari! — pozva on Kida, ne dajući šerifu ni da dođe do reči.

Besan zbog odvažne »lekcije«, šerif se izdra na pomoćnika:

— Brzo, šta si zinuo, trčimo do hotela!

— Ali, gazda... šerife... ona dvojica...

— Šta ona dvojica? Šta? dosta priče, požuri!

Za to vreme su Buč i Kid već nestali u mraku.

— Šerife, moram da vam kažem. Ona dvojica su oni stranci. Oni koje traže Pinkertonovi detektivi. To sam hteo da vam kažem — konačno procedi visoki momak pomalo priglupog izgleda.

— I ti mi to tek sada kažeš, Tomi? Tek sad?

— Niste mi dali da progovorim, a njima ste sve poverovali. Zato nisam...

Kilpatrik odmahnu rukom u nedoumici da li da krene u

mrak za odmetnicima, ili da nastavi prema hotelu.

— Hajdemo do hotela da vidimo šta se zbilo. Za onom dvojicom neka jure lovci na nagrade i Pinkerton sa svojim ljudima. Nije to za mene.

Ipak, nekih pola sata kasnije, Kilpatrik je probudio i drugu dvojicu pomoćnika pa je sa Vajsom i njegovim ljudima krenuo u poteru. Ovog puta se Martin Vajs nije osvrtao na noć i rizik ako promaši.

Ljudi su upalili baklje i laganim kasom krenuli za svježim tragovima.

IX

Buč i Kid su besomučno terali konje reskirajući da se zajedno sa njima polome. Dobro su poznavali Vajsa. Mogli su da očekuju da ga svakog trenutka ugledaju iza sebe. Ipak, kada su konji posle nekoliko časova trke počeli da usporavaju, bili su prinuđeni da sjašu i dobro ih odmore.

Kada je počelo da sviće, Bučov konj pokleknu i gotovo izbacila jahača iz sedla. Životinja je uletela u nekakav procep i uganula prednju levu nogu. Kasidi to u prvi mah nije primetio. Nastavi da tera konja, ali je ovaj sve teže

podnosio napor. Na kraju, besno trzajući glavom, stade.

— Šta se desilo, Buče? — povika Kid, koji je prednjačio dobrih pedesetak metara.

Buč je stajao kraj konja i besno posmatrao nogu koja je vidna otekla.

— Samo nam je još ovo trebalo — progundala Buč.

Sandens se vratio do prijatelja. Kada vide o čemu se radi, besno opsova.

Penji se iza mene. Od tog kljuseta više nema vajde. Uzimaj pušku i sedlo i penji se! — reče Kid.

Buč ga pogleda kao da ga prvi put vidi.

— I dokle misliš da ćemo tako stići? Ne, ne vredi. Idi ti, a ja ću se negde skloniti i sačekati. Probaj, možda ćeš u blizini naleteti na neki ranč. Kupi konja ili ga otmi, svejedno, pa se vrati po mene. To nam je jedina šansa — reče najzad.

Nalazili su se na padinama Batl Mauntina, u kraju u kome su rančevi i farme bili retki, ali se Buč ipak nadao da će Kid negde nabasati na neku farmu.

— U redu, ortak, pokaži mi gde imaš nameru da se zavučješ, a ja odoh po pomoć — konačno pristade Kid.

Uskoro je Buč sedeo u skrovištu podno jedne visoke nagnute stene. Odatle je imao pregled puta kojim su došli, a dugo je mogao da prati pogledom Sandensa.

Minuti, potom i sati lenjo su se vukli pod sve toplijim zracima sunca. Malo-pomalo, Buč zadrema a da nije toga ni bio svestan.

*
* *

Mili Perkins izađe iz kolibe noseći u rukama veliku korpu punu tek opranog veša. Iskoristila je priliku što je njen deda Elaja još juče otišao do napuštenog rudnika da pospremi celu kuću i opere sav veš koji je našla.

Ova dvadeset petogodišnja devojka živela je sa dedom od svoje osme godine. Nije znala za druge rođake. Sećala se oca, koji je poginuo baš u napuštenom rudniku tragajući za ostacima zlata. Majka je ubrzo posle toga umrla od tuge.

Mili je bila lepuškasta, iako ne lepa, i mogla je toliko puta da se uda i ode iz ove pustoši, ali nije joj ni nakraj pameti bilo da ostavi starca samog.

— Dete moje, šta će biti s tobom kad mene više ne bude? Šta ćeš onda? Iskoristi svoju mladost i nađi čoveka — često joj je govorio Elaja, ali ona nije htela ni da ga sluša.

— Deda, ti si mi sve na ovom svetu. Ne idem od tebe, i tačka! — uporna je bila devojka i tako bi se njihov razgovor o njenom odlasku uvek završavao na isti način.

Taman je okačila veš i zagladila kosu, kada iznenada ugleda jahača kako se približava kapiji malog dvorišta. Devojka je u prvi mah bila iznenađena, ali se odmah seti dedinog uputstva, te pohिता u brvnaru da nađe pušku.

Kada je jahač ušao u dvorište i za sobom zatvorio kapiju, ona se pojavi na vratima sa puškom u rukama.

Kid se ljubazno nasmeši i dodirnu rukom šešir.

— Dobar dan, gospođo. Molim vas da se ne plašite — reče svojim najljubaznijim glasom.

— A ko vam kaže da se ja bojim? — reče Mili, ne uspevajući da prikrije blago podrhtavanje glasa.

— Onda slobodno sklonite tu pušku — nastavi Kid i dalje sedeći u sedlu.

Brzo je bacio pogled okolo tražeći koral, ali ga nije video. Već se uplašio da je uzalud skrenuo s puta kada je pre jednog časa gore na bregovima ugledao malu farmu.

— Zašto ste došli kod nas?

— upita ga devojka, prekidajući tako njegovo razmišljanje.

— Kad vas? — uzvratila Kid pitanjem.

— Da, kod dede i mene. Nešto vam treba, ili ste samo u prolazu.

— Pravo da vam kažem, i jedno i drugo.

Začas je Kid objasnio devojci kakve ga muke muče. Na kraju je dodao:

— Dobro ću vam platiti, čak više nego što bi vam bilo ko drugi platio, samo mi pomozite.

— Pa, ono, mi imamo dva konja u koralu, ali ne znam. Bej dedinog znanja ne smem ništa da uradim. Stvarno ne znam šta da vam kažem.

Kid izvadi hrpu novčanica i pruži ih devojci.

— Evo, uzmite ovo kao garanciju dok se ja ne vratim sa prijateljem. Dotle će se valjda i vaš gospodin deda vratiti. Onda ću se sa njime dogovoriti o kupovini. Važi?

Sandensov glas, a pre svega njegov izgled i šarm uči-

nili su svoje. Devojka konačno pristade. Kid sav srećan, požuri sa njom iza kuće do malog koral. Životinje nisu bile bogzna šta, ali sve je bilo bolje od situacije u kojoj su se našli on i Buč.

Uskoro je jahao natrag vodeći za sobom jednog mrkova.

— Gospodine, spremiću nešto za ručak dok se vi vratite — reče Mili sa kapije i požuri u kuhinju.

*
* *

Martin Vajs nikada nije tako nemilosrdno gonio i ljude i konje kao te noći i narednog jutra. Jedva im je davao prilike da predahnu na trenutak. Naravno, takav je bio i prema sebi.

Uspeli su da uprkos mraku slede tragove. Sada je znao da su na dobrom putu. Jutros je čak, zahvaljujući jakom durbinu, uspeo za trenutak u daljini da ugleda dva jahača. Iako su to bile tek dve pokretne siluete u izmaglici, osećao je da su to Buč i Kid. To ga je osokolilo i on još žešće potera konja. Njegovi ljudi i Kilpatrik jedva su ga stizali.

— Hej, kuda toliko žurite? Ja sam ionako već odavno napustio teritoriju na kojoj ova moja zvezda nešto znači — bunio se debeljuškasti čuvar zakona iz Elka.

— Ne mari, gospodine, ne mari, sada ste privremeno član Pinkertonove družine... Za to ćete i vi i vaši ljudi biti plaćeni.

Pri pomenu novca, trojica jahača iz Elka živnuše i požuriše za Vajsom.

Jahali su nesmanjenom žestinom još dobra dva sata. Onda izbiše na jedan prostran kamenit plato. Morali su da zastanu i pažljivo pregledaju teren jer su baš na tom mestu progonjeni odmetnici mogli da krenu na sve četiri strane sveta.

Dok su njegovi ljudi pratili tragove, Vajs ponovo izvali durbin i počeo da osmatra okolinu.

Zrak sunca koji je jednog trena pao na sočivo odbi se daleko i pade tačno na lice Buča Kasidija. Momak se trže iz drameže i počeo pažljivo da osmatra. Onog trena kada je ugledao svetli šešir dole, ispod mesta na kome je leškario, kojih stotinak metara gotovo je uzviknuo.

— Prokleti psu tragaču, i-pak si nam na tragu — pro-

cedi kroz zube i brzo se okrete na drugu stranu ne bi li na vreme opazio Kida.

Ako ostane tu gde je, biće u sigurnosti. Ali šta ako ne ugleda Kida na vreme, ako ovaj uleti pravo u ruke poteri? Buč odmahnu glavom. To nije smelo da se dogodi. Ne, posle onog pakla iz koga su se tako srećno izvukli u Elku. Odmetnik ustade i dohvati sedlo pa poguren krete u pravcu u kome je pre nekoliko sati nestao Kid. Kada je dospeo u jednu vododerinu, on se podiže i potrča neprekidno pazeći da se ne udalji mnogo sa pravca kojim je trebalo da ide.

Jednog trena zastade kao ukopan. Negde iza njega odjeknu hitac iz puške. On se brzo baci na zemlju.

Ništa se nije dogodilo, i on zaključi da je neko iz potere pucao u nešto drugo.

Tako je i bilo. Jedan agent je nabasao na njegovog povređenog konja i pucnjem pozvao ostale.

Vajs je likovao. Na jednom konju ona dvojica neće moći daleko.

— Momci, sad pažljivo. Imaju samo jednog konja i ne mogu daleko. Čim nađemo tragove tog konja, naši su. Haj-

demo, ljudi. Još samo malo, i naš trud će se isplatiti.

Pucanj iz puške dopro je i do Kida. Doduše, bio je slab, ali ipak dovoljan da ga opomene. Nije se zavaravao da je to pucao neki lovac. Instinkt mu je govorio da je reč o poteri. Verovatno ugovoreni znak.

— Nisu valjda naleteli na onog pametnjakovića. Samo to ne! — gotovo glasno uzviknu. Onda zaboravi na opreznost i potera konja u oštar trk.

Buč je trčao prema svom partneru. Uskoro ga spazi i strmeknu se niz padinu prema njemu. Oblak prašine koji je pri tome podigao privuče Sandensovu pažnju i on okrete na tu stranu.

Buč je objasnio Kidu o čemu je reč dok je sedlao konja.

— Znači, onaj matori nam je opet za vratom. Bez obzira šta ti rekao, ja bih ga najradije smakao — opsova Kid.

— Kide, to smo već jednom raščistili. Bolje da požurimo.

Uskoro su stigli do farme a da ni jednom iza svojih leđa nisu ugledali nekog jahača iz potere.

— Možemo da predahnemo na farmi. Tragove smo prikri- li tamo u potoku, a oni iz po-

tere namučice se da pronađu i trag tvoga konja pošto si jahao putem — reče Buč.

Kada su najzad ujahali u dvorište, devojka ih dočeka na vratima. Kidu nije izmakla činjenica da se devojka pre- svukla i počesljala. Dočekala ih je sa osmehom.

— Znači, našli ste prijatelja. Baš lepo. Ručak je gotov, samo još da se deda vrati — govorila je devojka brzo, svaki čas bacajući pogled na Sandensa.

Buč je napojio konje i olabavio sedla na njima, zatim se dobro ispljuskao na pumpi. Svaki čas je bacao pogled na stranu sa koje su dojahali, ali nije video ni jednog jahača.

— Da li nekog očekujete? — upita devojka jednog trenutka Kida.

— Ne, otkud vam ta ideja?

— Vaš prijatelj svaki čas gleda iza sebe. Da vas možda neko ne goni? — nastavi devojka ozbiljnim glasom otvoreno gledajući Kida u oči.

Sandens umalo ne reče istinu, ali samo odmahnu rukom.

— Ja mislim da on gleda da li ide vaš deda — reče konačno.

— Oh, to! Onda gleda na pogrešnu srtanu. Deda će do-

ći... eno ga dole na puteljku! — reče radosno i potrča u susret starom Perkinsu.

Kada je ujahao u dvorište na staroj mazgi, Elaja Perkins podozrivo pogleda dvojicu momaka. Iako mu je Mili u nekoliko reči objasnila o čemu je reč, on je bio na oprezu. Zato je pušku držao spremnu uz samu butinu.

Imao je razloga za to. On je znao nešto što njegova unuka nije znala. On je pre nepunog sata video poteru, koja je još tražila tragove dvojice odmetnika.

— Znači, tako, konj vam se povredio i kod mene ste slučajno nabasali. A jeste li vi, momci, sami?

— Sami smo, stari, zašto pitaš? — javi se Buč.

— Eh, učinilo mi se da sam gore u brdima video jednu grupu jahača. Mislio sam da oni... hm... imaju neke veze sa vama.

Buč i Kid brzo izmenjaše poglede, što starcu nije promaklo. Buč dade znak Kidu da za trenutak izađe i zamoli devojkicu i starca da im oproste.

— Šta da radimo? Ono je sigurno potera. Ako dođu ovamo, devojkica i stari biće u opasnosti. Nemamo prava da ih u to uvlačimo — reče Ka-

sidi kada se nađoše u dvorištu.

— Šta predlažeš?

— Ne znam. Možda da im kažemo da nas proganjaju. Ko zna, matori je starog kova i za njega su odmetnici još uvek nešto romantično. Možda će nam i pomoći.

— A ako odluči da se obogati hvatajući nas?

— Sumnjam. U svakom slučaju, lako ćemo ga srediti i pobeći. Važi?

Sandens klimnu glavom u znak pristanka i oni se vraćaju u sobu. Mili je postavljala sto, a starac je iz jednog sanduka izvadio flašu viskija.

— Momci, sedajte, ručak je na stolu — pozva ih on, nalivajući svoj trojici piće.

— Gospodine Perkins — počeo Buč gledajući starca u oči — vi ste nas lepo primili, evo i ručak nam nudite, i red je da znate istinu. Oni jahači nas traže. Jure nas već dani-ma. Mi... eto... mislim da to treba da znate pre nego što sednemo za vaš sto.

Starac ih zagleda pažljivo. Onda, posle duže pauze, reče:

— Ne ličite mi ni na ubice ni na konjokradice. Prema tome, sedajte za sto. Sve ostalo me se ne tiče.

Buču je došlo da zagrli starca, ali samo klimnu glavom i požuri da sedne kraj Kida.

Domaćin ih zaista nije više ništa pitao. Kada se ručak završio, Buč i Kid počеше da se vrpolje.

— Vi biste sada da nastavite put, zar ne, momci? — javi se Elaja Perkins.

Buč i Kid klimnuše glavama.

— U redu. Poći ću s vama. Znam put koji je dovoljno skrovit i kojim ćete sigurno umaći poteri...

Starac učuta usred rečenice.

Spolja se prvi začuo topot brojnih kopita, potom i glas:

— Hej, ima li koga. Javite se.

Buč i Kid pretrnuše. Kid mahinalno spusti ruku na dršku kolta, ali ga starac umiri.

— Samo vi, momci, sedite mirno. Prepustite stvar meni — reče Elaja i krete ka vratima.

Kid se prikrade prozoru, pazeći da ga oni spolja ne prime. Buč učini isto sakrivši se iza zavese na drugom prozoru. Videli su kako je stari Perkins prišao kapiji, ali je nije otvorio. Nešto je razgovarao sa Vajsom, ali oni ni-

su mogli da čuju o čemu. Proteklo je nekoliko minuta. Onda Vajs prinese ruku šeširu, okrete konja i u pratnji trojice ljudi ode niz polje.

Elaja se vrati u kuću i osmotri dvojicu momaka.

— Sada kad znate naša imena, šta nameravate? — upita ga Buč.

— Ja vas nisam pitao za imena maločas. Sada mi ih je rekao onaj agent, ali meni je svejedno da li ste vi Buč i Kid ili bilo koji odmetnik. Moja ponuda i dalje važi. Pokazaću vam put i neka vam je sa srećom. Zna, i mene su nekada davno, mnogo davno, proganjali. Znam kako vam je. Hajde spremajte se, pa na put!

Buč i Kid sa zahvalnošću pogledaše starca, dok je devotka zbunjeno gledala čas jednog, čas drugog, zatim svog dedu.

— Deda... kakvi odmetnici... kakve potere su tebe gonile? To prvi put čujem.

— Ah, ništa, dete. Ispričaću ti to jednom.

Dok su se poznati odmetnici spremali da krenu dalje, Martin Vajs zaustavi svoje jahače podalje od kuće iza šumarka starih hrastova.

— Šefe, nešto te muči —
javi se jedan pratilac.

— Pogodio si, Džone. Muči
me onaj starac tamo — reče
pokazujući na brvnaru.

— Zašto on? Šta on ima sa
našim poslom?

— Znaš, čudno je da čovek
njegovog kova, pogotovo čovek
koji živi u ovoj pustoši,
ne pozove stranca bar u dvorište
i ponudi mu vodu. To je stari
običaj Zapada. Pitam se zašto
onaj stari nije tako postupio.

— Misliš da su ONI tamo...
kod njega?

— Moguće. Pozovi ostale
momke. Idemo ponovo do starog.

Proteklo je dvadesetak minuta
pre nego što su se svi članovi
potere okupili i krenuli ka farmi.

Za to vreme Buč i Kid op-
raštali su se od starog Elaje
i njegove unuke.

— Zaista nema potrebe da
nam pokazujete put. Dovoljno
je što ste nam ga opisali. Ne-
ćemo ga promašiti — reče Buč
pozdravljajući se.

Bili su već dobro odmakli
kada je Vajs sa svojim uja-
hao u dvorište, i to bez pita-
nja.

Elaja se narogušio i počeo
da im pretil pesnicom.

— Kako se usuđujete? Ovo
je privatni posed... Mili, pu-
šku ovamo... brzo! — vikao
je Perkins više glumeći nego
što je stvarno bio ljut.

— Polako, stari. Nema raz-
loga da se uzbuđujete. Samo
smo hteli da vas zamolimo za
malo vode. To je sve. Već sam
vas pitao o onim beguncima
i rekli ste nam šta ste znali,
zar ne? — reče Vajs gledaju-
ći pri tome u Mili.

Devojka obori pogled. On-
da, i protiv svoje volje, baci
pogled na onu stranu na ko-
ju su odjahali Buč i Kid. Taj
pogled nije promakao Vajsu.
On brzo reče.

— Znači, na onu stranu su
odjahali, devojko, zar ne?

— Odjahali... o, ne, nisu...

Pre nego što je starac uspeo
da je učutka, devojka se oda-
la. Vajs se nasmeja i dade
znak ljudima da krenu za od-
metnicima.

Kada je i poslednji jahač
napustio dvorište, Mili zajeca.

— Oh, deda, sve sam pok-
varila. Ja sam ih odala.

— To je bilo slučajno. Uo-
stalom, ne brinem ja za njih.
To su iskusni momci. Snaći će
se oni već.

Za to vreme Buč i Kid su jahali suvim koritom nekog davno presahlog potoka penjući se uz Batl Mauntin.

— Dokle ćemo još ovako? — upita jednog trenutka Kid.
— Ako ovako nastavimo, stići ćemo do samih oblaka.

— Ne brini, dečko, starac je rekao gde treba da skrenemo. Samo napred.

— Samo napred, samo napred. Šta si ti, do đavola? Neki izopačeni narednik, ha? E, čim naiđemo na prvu hladovinu, ja stajem. Hoću da se odmorim — protestovao je Sandens Kid.

— U redu, u redu, odmorićemo se malo.

Tako su i uradili. U prvoj hladovini zaustaviše konje i spustiše se na velike kamene gromade. Kid izvadi pljosku iz džepa i otpi dobar gutljaj. Tek kada je i drugi put nagnuo pljosku on je pruži Buču, koji samo okvasi usne.

— Znaš, jedva čekam da se dokopamo nekog grada i da se lepo naspavamo — reče Buč.

— I ja jedva čekam neki grad, ali ne da se naspavam. Bar ne sam — dobaci Kid.

Sedeli su tako dobar sat. Konačno, Buč ustade i odbaci pikavac.

— Hajde, Kide, vreme je — reče hvatajući uzde.

Istog časa kraj njega zviznu tane, a onda se ispod njih razleže pucanj puške. Buč se odmah baci na zemlju, a Kid poteže kolt. Međutim, ništa nisu videli. Po tome zaključise da je potera još daleko.

— Drži konja i kreći za mnom! — povika Buč i krete.

Njihov pokret proprati prava kanonada, ali svi meci završise u okolnom stenju. Već sledećeg trena dvojica odmetnika bili su van domašaja strelaca. Odmah su uzjahali i krenuli dalje. Kada su jednog trenutka stali kako bi se Buč orijentisao, začuše grmljavinu kopita. Bilo je očigledno da je Vajs sve stavio na kocku i sada juri kao sumanut da ih sustigne.

— Na ovu stranu! — povika Buč i okrete konja uterujući ga u jedan procep.

Nekoliko minuta kasnije naiđoše se na uzanoj stazi sa čije se jedne strane uzdizao gotovo okomiti zid, a s druge zjapio kanjon čijim je dnom tekao bezimen nabujao potok.

— Ti si lud ako misliš da ću jahati ovim pogibeljnim puteljkom! — povika Kid zaustavljajući konja.

— Moramo, Kide. Starac je rekao da se staza kasnije širi. Nemamo vremena da se vraćamo. Uostalom, ko zna gde bismo stigli drugim putem. Hajde, ne budi dete! — navaljivao je Buč.

Sandens je i dalje uporno stajao u mestu. Nije se ni usuđivao da pogleda prema dnu kanjona, u kome se plavila uskomešana voda potoka. Glasovi koji su se tog trenutka začuli iz prolaza iz koga su maločas skrenuli nagna ga da ipak krene za Bučem. Jahali su pažljivo. Bio je dovoljan samo jedan pogrešan korak da se sunovrate niz liticu. Možda su tako prešli stotinak metara, kad se Buču otepsovka. Jedna velika stena zatvarala je prolaz.

— Šta sad, pametnjakoviću? Govori! Tako mi i treba kad te slušam! — vikao je Kid.

Buč sjaha i polako okrete konja. U dva maha životinja se okliznu preteći da ga povuče za sobom, ali on je zadržao na uzanoj stazi.

— Hajde, Kide, okreni konja pa da se vratimo. Od priče nema nikakve koristi — reče Kasidi mirnim glasom.

Kid sjaha i hteo ne hteo krete da poslušao partera. Uto odozgo prasnu hitac i pogodi njegovog konja posred glave. Životinja bolno njisnu i sunovrati se niz liticu. Trenutak kasnije pljusnu u vodu dižući uvis veliki vodeni stub.

Zapanjen, Kid nije uspeo ni da se pomeri. Možda bi i stradao da mu Kasidi ne pritrča i povuče ga u zaklon. Pucnjava iznad njihovih glava nastavi se nesmanjenom žestinom, ali su svi kuršumi udarali pola metra dalje. Za sada su bili u sigurnosti.

— Pokušaćemo da se vratimo. Možda još nisu otkrili onaj procep — brzo reče Buč vadeći kolt.

Njegova nada pokazala se uzaludnom jer tog trenutka baš sa one strane začuše glas:

— Hej, šefe, evo prolaza! Ovde su skrenuli!

Kada je posle toga provirio na tu stranu, Buč ugleda siluetu čoveka koji je na brzinu provirio. Odmah zatim pojavio se još jedna senka, pa još jedna.

Senke je primetio i Kid. Besan zbog stupice u koju su upali, on iskoči iz zaklona i brzo ispali nekoliko metaka u članove potere. Začuše se jaci, koji su njegovim ušima u ovom trenutku bili najljepša muzika.

— Šta je, tragači? Ne sviđa vam se doček? Mislili ste tek tako da me uhvatite. Hej, ja sam Sandens Kid i ne predajem se lako! Vajse, hej, Vajse, staro pseto! Dođi da me uhvatiš! — nastavi Kid da urla.

Kada je ućutao, zavlada je tišina. Kid napuni oružje i počeo da broji preostale metke. Imao je taman za još jedno punjenje.

— Buče, koliko metaka imaš? — upita.

Kasidi prebroja municiju.

— Još sedam metaka.

— Gde ti je municija, do đavola?

— Dole. Bila je u bisagama tvog konja, kao i obično.

Kid tresnu šešir o zemlju.

— Baš smo se lepo uvalili. Znači, ovde ćemo skončati. Lepo. Samo, ja ne putujem sam. Svaki metak povećće mi po jednog pratioca.

Kasidi je ćutao. On se nije tako lako mirio sa sudbinom.

Još manje je nameravao da pogine pokušavajući da se probije kroz opsadu. Sve češće mu je pred oči izbijala slika visokog vodenog stuba kada je Kidov konj tresnuo u vodu.

To je značilo samo jedno. Voda je na tom mestu veoma duboka. Verovatno je reč o velikom udubljenju, pa je na tom mestu potok nalikovao malom jezeru. Možda bi...

— Hej, Kide, ima šanse za nas — reče iznenada.

— Šanse? Kakve šanse? Da nisi već poludeo od straha?

— Ma, ne. Slušaj. Iskoristićemo pogodan trenutak i skočiti dole. Voda je duboka...

— Ipak si poludeo. Odmah sam to znao. Čoveče, ne bih skočio ni kad bih znao da plivam, a kamoli ovako.

— Ma, ne boj se ništa, ja sam pored tebe.

— E, vidiš, toga se najviše i bojim. I sad si pored mene, pa mi je glava u torbi.

Buč ućuta. Ideja o skoku sa stene sve više ga je okupirala. Bio je sve ubeđeniji da je to jedini spas. Uto ga uskoro uveri i glas Martina Vajsa:

— Hej, momci, mi imamo vremena da čekamo. Imamo čak i dosta vode i hrane. Kad nam ponestane, jedan od nas poći će po nove zalihe. Koliko vode imate vi? Koliko hrane? Bolje se predajte. Ovako samo produžavate sopstvene muke.

Njegove reči zariše se kao klinovi u Kidov mozak.

Bio je spreman da pogine u borbi, ali da umre od gladi i žeđi — to mu nikako nije išlo u glavu.

Uskoro začuše kotrljanje kamena u procepu kojim su došli. Zbunjeno su osluškivali ne shvatajući o čemu je reč.

Tek posle dobrih sat vremena, ponovo im se javi Vajs. Činilo im se da je ovoga puta bliži, ali nekako prigušen.

— Koliko da znate, zatvorili smo vam prolaz. Od borbe nema ništa. Ne želim više da reširam živote svojih ljudi. Ako se predate, možete lako da se popnete na ovaj zid, ali, ako pokušate da se probijete pobićemo vas kao besne pse. Mi smo u zaklonu, a vi ćete nam biti kao na tanjiru. Birajte!

Tišina ponovo zavlada. Čulo se samo udaljeno žuborenje vode u kanjonu. Vreme je spo-

ro odmicalo. Buč i Kid su ćutali. Kada je jednog trenutka podigao pogled, Buč shvati da ga Kid netremice posmatra. Zbuni se i reče:

— O čemu razmišljaš, ortalče?

— Pomenio si onaj skok. Šta čekaš, zašto ne skačeš?

— Sam ne idem. Jahali smo suviše dugo zajedno, pa sam navikao na tebe. Ako ti ne ideš, ne idem ni ja.

Kid je ćutao. Posle nekoliko minuta reče:

— Ja ne smem. Bojim se.

— Ako je samo to, ne brini. Bojim se i ja, i te koliko, ali to nam je jedina šansa. Ovo ovde je sigurna smrt.

— Da, u pravu si. Ovo ovde je sigurna smrt. Šta imam od toga ako uspem i da smaknem nekog agenta, čak i samog Vajsa... A tolike pare nas čekaju.

Kid ponovo ućuta.

Minuti su se i dalje lenjo vukli. Sunce je počelo da se spušta prema zapadu. Senke su postajale sve duže.

— Hej, Buče, Kide, baš smo skuvali kafu! Pridružite nam se! — javi se neko od članova potere. Onda se zaori smeh.

Taj glas je konačno pokrenuo Kida.

— U redu, pametnjakoviću. Idemo!

Kasidi skoči sa svog mesta. Gotovo nije mogao da veruje svojim ušima.

— Idemo: Kuda, Kide?

— Dole, kako kuda, do đavola? Da se možda nisi predo mislio?

Buč polako proviri na onu stranu sa koje je ranije pucao skriveni strelac. Ništa se ne dogodi. On iskoristi priliku i priđe ivici ponora. Nalazili su se tačno iznad onog velikog vira. Površina vode bila je mirna i glatka. Još jedna potvrda da je dubina velika. U svakom slučaju, dovoljna.

— U redu, dečko. Iedom. Samo reč-dve pre nego što skočimo. Uhvatiću te za pojas, a ti se drži mog opasača. Pre nego što bućnemo, duboko udahni, a drugom rukom zapuši nos. Ako osetiš dno pod nogama, odbaci se uvis. Kad izbijemo na površinu, ostani miran. Ja ću te vući. Jasno?

Kid samo frknu i natuče šešir dublje na oči. Pričvrstio je petlju na kokotu kolta, započeo sako dokraja i onda pogledao u Buča. Nasmehio se.

— Jedno je sigurno, ortače. a tobom mi svakako nije bilo dosadno.

— Ne brini, ortače, još mnogo zabave je pred nama — ohrabri ga Buč, zatim ga uhvati za pojas.

Kada se i Kid prihvatio njegovog opasača, on reče:

— Sad!

Potrčase dva koraka i skočiše u ambis.

Dvostruki krik odjeknu kanjonom. Ptice koje su se taman spremale da se smeste u gnezdima uplašeno zagraktaše i prhnuše uvis.

— Šta je to, do đavola? — povika Vajs.

Čovek koji je stražario na litici u poslednjem trenu ugleda odmetnike koji nestadoše u dubini.

— Gazda... pa oni... oni su skočili... dole!

Nekoliko trenutaka kasnije Vajs i njegovi ljudi bili su kraj Bučevog konja. Nagnuti nad ambis posmatrali su sada mirnu površinu potoka. Sve dok je pogled mogao da dopre, nisu mogli ništa da vide.

— Za ime sveta, oni su se podavili — javi se Kilpatrik, koji se užasavao vode.

Vajs je ćutao. Sve je govorilo u prilog tome da su se

dvojica odmetnika udavili. Ipak, nešto se u njemu buni-
lo. Nešto mu je govorilo da
su još živi. Samo, sada nije
bio u prilici da se u to uveri.
Biće mu potreban najmanje
jedan dan da se spusti i pređe
na drugu obalu, zatim ko zna
koliko vremena dapronađe nji
hova tela. Tako je, to će i uči-
niti.

— U redu, ljudi. Ovde više
nemamo šta da tražimo. Ide-
mo dole da potražimo njihov-
va tela.

*
* *

Sledeći Bučova uputstva,
Kid je uleteo u hladnu vodu.
Nije ni gledao dok su leteli
kroz vazduh mlatarajući svaki
jednom rukom. Kada je ko-
načno osetio tvrdo tle pod no-
gama, on se odbaci i istovre-
meno izroni sa Bučem. Odmah
je duboko udahnuo, progutav-
ši pri tom nešto vode. Zagr-
cnuo se. Buč ga uhvati pod
mišku i snažno zapliva ka po-
dnožju litice. Ugledao je jedan
oveći kamen i odluči da se
kraj njega zaustavi.

Skriveni iza kamena, hvatali
su vazduh.

— Sve u redu, dečko? —
upita Buč.

Kid zaklima glavom i nas-
meja se.

— Izgleda da smo uspeli,
ortače!

— A zar si ti sumnjao? Od-
mah sam ti rekao da ćemo us-
peti — hvalisao se Buč, koji
ni sam nije mogao da pove-
ruje da su se izvukli, i to zdra-
vi i čitavi.

— Šta sad? Koliko misliš
da sedimo u ovoj bari?

— Sačekaćemo malo. Neka
oni gore pomisle da smo goto-
vi.

Pola sata kasnije, kada su
ruke i noge već počele da im
trnu od hladne vode, Buč pa-
žljivo zapliva prema drugoj
obali vukući za sobom Kida.
Sa samo nekoliko zamaha sti-
gao je do plicaka i uspravio
se. Kid odmahnu tek kada se
osovio na sopstvene noge. Za
njega je avantura tek sad bila
okončana.

Brzo su istrčali iz vode i ne
stali u obližnjem žbunju.

Kada su posedali skidajući
čizme i kapute, Kid počeo da
se smeje sve glasnije i glasni-
je. Više se nije obazirao da li
će ih potera čuti ili ne. Za to
vreme se vraćao niz strminu.

Pred njim i njegovim ljudima nalazio se dug put do druge obale.

*
* *

Dva dana kasnije Martin Vajs je digao ruke od potrage.

— Ili su mrtvi na dnu potoka, možda zapetljani u granje i drveće, ili su nekim čudom uspeli da se izvuku. U svakom slučaju, naš posao je za sada okončan. Vraćamo se u Ajdaho — obavesti on svoje momke, koji, onako premoreni, primiše tu vest sa zadovoljstvom.

Protekla su još dva dana.

U gradiću Palisad, dvojica mladića napustiše prodavnicu odeće u novim odelima i sa novim šeširima na glavama. Nekoliko devojaka na ulici okrete se da bolje zagleda onog plavokosog, čija se nešto duža kosa presijavala na podnevnom suncu.

— Pa, ortače, ako nemaš ništa protiv, pozivam te na ru-

čak — javi se plavokosi odmetnik.

— Naprotiv, sa zadovoljstvom, ortače, a onda ćeš ti meni dopustiti da te povedem u jednu, hm, kuću dole na kraju ulice. Video sam nešto što će te veoma interesovati — uzvрати Buč i njih dvojica odoše niz ulicu veselo se smejući.

Martin Vajs i potera bili su za njih već prošlost.

U novim odelima, džepova nabijenih tek podignutim novčanicama iz banke, brzo su posetili oni stari.

— Hej, Kide, kud ćemo posle odmora? Meni se ne sedi dugo ovde. Ima još lepših i većih mesta. U njema će se naše bogatstvo više ceniti.

— Pametnjakoviću, to je tvoj posao. Ti smisli kuda ćemo, samo neka to bude što dalje od vode — nasmeja se Kid.

— Neka to onda bude sunčana Kalifornija. Tamo doduše ima puno vode, ali naći ćemo za tebe neki suv kutak.

Tako čavrljajući uđoše u prvi restoran, zaboravljajući na sve muke koje su preturili preko glave poslednjih dana.

Za njih je to bila svakodnevnica.

Bili su odmetnici i znali su da ih društvo nikada više neće prihvatiti, bez obzira na sva obećana pomilovanja. Zato su živeli za danas, ostavljajući sudbini da odredi ono sutra.

K R A J

U SLIDECIM
BROJU

UDARAC
SUDBINE

